CUMA
1 NİSAN 1932
7 nci sene, No. 2206
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Yeni sene varidat bütçesinde vaziyet: Hangi vergiler tezyit ediliyor ?..

Çıkar yol ve tek yol!

Önümüzdeki senenin ihracatına şimdiden hazırlanmalıyız!..

Tuna devletleri kombinezonu — Kontenjantman sistemi — Tatbikatta alınmış ve alınacak neticeleri

Malî ve iktısadî hâileden kurtulmanın iki yolu yoktur. Tek yol; bütün memleketlerin bir araya gelerek hesap, adalet, müvazenet, müsavat dairesinde ve mevcut vaziyete karşı tedbir almalarıdır. Yazık ki, bu yol; hâlâ tutulmadı. Hâlâ her memleket; kendi kabuğuna çekilerek, kendi mahdut vasıta ve membalarile işin içinden çıkmağa çalışıyor. Vakıa bu küçük tedbirler; bugünkü ıztıraplı hayatı biraz daha uzatabilir; fakat hastalığın tedavisine imkân vermez.

Eğer bütün milletlerin sıkıntısı ayni şiddette olsaydı derhal bir araya gelmeleri, müşterek derde çare bulmaları kolaylıkla mümkün olurdu. Halbuki bazı milletler var ki, nihayete kadar mukavemet suretile neticede büyük siyasî menfaatler temin etmeyi kuruyorlar!

Son zamanlarda ortaya Tuna devletlerinin iktısaden birleştirilmesi projesi atıldı. Buna taraftar olanlar; bu teşebbüs ve politikalarile kabul ediyorlar ki, münferit faaliyetlerin faydası olmuyor, mevcut müşkülâtı yenmek için, milletlerin müşterek tedbirler almasından başka çare yoktur. Projeye şöylece insanî ve mücerret bir gözle bakınca hoş görmek kabildir. Ancak onun bir kusuru var ki, bütün güzelliğini bozuyor. Bu kusur; projenin politika konbinezonlarile malûl olmasıdır. Filhakika onu doğuran âmiller; yalnız iktısadî ve insanî sebeplerden ibaret olsaydı ve bu teşebbüste politika mülâhazaları hâkim bulunmasaydı; Rejiyonal bir mahiyette bile olsa, hakikat yolunda ilk adım diye bu teşebbüsü selâmlamak mümkün olurdu. Halbuki, Tuna gurupuna şimalden ve cenuptan başka devletlerin de iştiraki suretile ittihat dairesinin genişletilmesi yolunda yapılan tekliflerin kabul edilmemesi; çok yerinde olarak cihan efkârı umumiyesinin şüphe ve tereddüt hislerini tahrike sebep olmuştur.

Her memleket kendi kendine başının çaresine bakıyor. Maatteessüf âlemin tuttuğu dar politika yolu budur. Kontenjantman sistemi, politikanın icap ettirdiği tedbirlerden biridir. Kontenjantman usulünü biz de kabul etmiş bulunuyoruz. Dünyanın gidişine göre ters bir yol tutamayız. Nihayet millî hayat ve istiklâlimiz mevzuu bahistir: Bunu her mülâhazadan üstün tutarız. Kontenjantman sisteminin aleyhinde bulunanlar olabilir; ancak bugünkü şerait içinde dar ve millî bir iktısat politikası yolunda bu sistemi kabul etmek; alınacak tedbirlerin başında gelir. Bu sisteme taraftar olmayanlar; bu yüzden iş hacminin azaldığını, bütçedeki gümrük varidatını azalttığını söyliyorlar. Şüphe yok ki, her sistemin faide ve mahzurları vardır. Sayılan bu mahzurlara karşı kontenjantman usulünün faydaları daha çoktur. Eğer tediye müvazenemize ehemmiyet verecek, haricî ticaretimizde müvazene yapmak mecburiyetinde isek bu sisteme gitmek zarurî idi. Haricî ticaret ve tediye müvazenemizi ihmal etmek akla bile gelmez. Çünkü millî paramızın kıymetini ancak bu sayede tutabiliyoruz. Biz; hemen daima bir felâketin vukuundan sonra alınan muvaffak tedbirlerin isabetini takdirden geri kalmıyoruz. Halbuki ayni muhtemel felâketlerin vukuundan evvel alınan tedbirlerin farkında bile olmuyor, bunları tabiî bir netice gibi alıyoruz. Bu münasebetle millî paramızı korumak için bundan bir kaç sene evvel yerinde ve zamanında alınan tedbirleri tekdir ile hatırlamak lâzımdır. Muhakkak ki paramızı tutmak için bundan böyle de en geniş tedbirleri almakta tereddüt edecek değiliz. Başvekil Paşa; bunu bir kaç vesile ile tekrar etti. Kontenjantman sistemi; yalnız böyle bir neticenin istihsaline bile yardım ediyorsa, nihayetsiz faydası var, demektir. Halbuki bu sistem, diğer taraftan Türkiyede şimdiye kadar kurulamıyan bazı sanayiin yeni baştan teessüsüne, kısmen veya kâmilen sönmüş bazı san'atların tekrar dirilmesine sebep oluyor.

Filhakika kontenjantman usulü yüzünden bir sahada iş hacminin azaldığı doğrudur; fakat başka sahalarda da müsbet neticelerini görüyoruz: Yeni açılan her fabrika, tekrar dirilen her teşebbüs işsiz kalan bir kaç yüz vatandaşa yeni bir iş ve maişet kapısı açıyor.

Bir mütehassısın tetkikine göre, her sene Türkiyeye ithal edilen pamuklu mensucatın kıymet yekûnu elli altmış milyon lirayı geçiyor. Halbuki memleketin ayni mikdardaki pamuklu ihtiyaçlarını istihsal edecek tesisatı kurmak için de, aşağı yukarı yine elli, altmış milyon lira kâfi geliyor. Demek ki, bir sene içinde harice verdiğimiz para ile bu tesisatı memleketimizde yapabileceğiz. Kontenjantman sistemi; böyle bir teşebbüsü tehlikesiz yürütmeğe kâfidir. Bütün mesele; ortaya lüzumu olan sermayenin, tekniğin ve teşebbüs kabiliyetinin çıkarılmasıdır.

Bütün marifet, bu sistem yüzünden ihracatımızın müteessir olmamasını temin etmektir. Unutmamalı ki, bizim ihracat eşyamızın çoğu; ihraç edildikleri memleketler için hayatî bir kıymette değildir. Biraz da lüks eşyadan sayılır. Onun içindir ki, önümüzdeki sene için ihracat tedbirlerimizi; geniş, mütekâsif bir faaliyet içinde şimdiden almağa ve bize benzeyen memleketlerin faaliyet ve tecrübelerinden istifadeye bir an evvel başlamalıdır.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Sanayi Bankası

ANKARA, 31 (Telefon) — Bugün Sanayi bankası heyeti umumiye içtimaı akdolundu. Meclisi idare ve mürakıp raporları okunarak tasdik olundu. Meclisi idare muhafaza olundu. Mürakıpliklere sabık Trabzon meb'usu Abdullah, İstanbul belediye azasından Mehmet Ali ve eczacı Ferit Beyler intihap edildi.

Heyeti vekile müzakeratında alınan kararlar

1932 varidat bütçesi kat'î denebilecek şekilde 160 milyondur

Maaşlardan kesilecek tekaüdiye 3 milyon tutuyor - Tezyit edilen vergiler hangileri-Başlıca varidat nerelerden alınacak?

Maliye Vekili A. Halik ve maliye encümeni Reisi H. Fehmi Beyler

ANKARA, 31 (Telefon) — Heyeti Vekile son günlerde akdettiği içtimalarda 932 varidat ve masraf bütçelerinin alması lâzımgeldiği çehre etrafında müzakerata bulundu. Ve yeni sene bütçesinde tevazünü temin maksadile ehemmiyetli kararlar ittiraz etti. Henüz bu kararların cümlesini ve etraflı olarak bilinemekle beraber 932 varidat bütçesi 931e nisbetle 26 milyon lira noksanla 160milyon lira olarak tesbit olunurken bu tahmini tutabilmek maksadile bazı vergi nisbetlerini tezyit, bazı muafiyet ve istisnaları ilga velhasıl mevzuatta tadilât icrası da birlikte takarrur etmiş bulunuyor. 932 varidat bütçesinin tahmininde elde en sağlam ölçü olarak bulunan 931 senesi dokuz aylık varidat rakamları,

(Devamı Altıncı sahifede)

Jandarma bütçesinde münakale..

Dün Mecliste münakaşa oldu ve Sırrı B. in itirazlarına Maliye vekili cevap verdi..

Kabul edilen kanunlar

Sırrı B.

ANKARA, 31 (Telefon) — Bugün Mecliste Jandarma umum kumandanlığı bütçesinde münakale icrasına dair kanun lâyihasının müzakeresinde Kocaeli meb'usu Sırrı Bey söz alarak ezcümle demiştir ki:

— Münakaşa mevzuu olan lâyiha zabıtaya ait olduğu için evvelden efkârı hazırlamak maksadile ve ihtiyatı ifade edecek sözleri hüsnü kabule âmade bir hale getirmek üzere söz söylemeğe lüzum görmüyorum. Çünkü elde bükülmez ve eğilmez rakamlar vardır. Onun için doğrudan doğruya maddenin tahliline girişiyorum.

Mazbatadan ne anlayoruz?

Her lâyihanın olduğu gibi bu lâyihanın tanzim ve Meclise

(Devamı Altıncı sahifede)

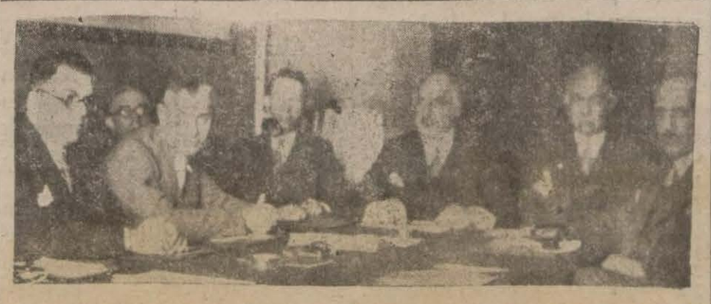

Şirketler heyeti umumiyelerini birer birer toplayorlar, dün de bir çok şirketlerin heyeti umumiyesi toplandı. Resmimiz Ergani Bakır maden şirketi meclisini gösteriyor. [Yazısı iç sahifemizde]

Riyaseti Cumhur U. Kâtipliği

ANKARA 31 (Telefon)— Kâbil Büyük Elçimiz Hikmet Bey Riyaseticümhur umumî kâtipliğine tayin edilmiş ve vazifesine başlamıştır.

Talililer

İş Bankasının kumbara ikramiyesi

750 lira 19772 numaraya isabet etti

ANKARA, 31 (Telefon) — Yarın cuma olmak dolayısile İş Bankasının 1 Nisan kumbara ikramiye keşidesi bugün no

[Devamı altıncı sahifede]

Mimar Yansen geldi

Dün Mimar Sinan ihtifalinde bulundu

Mimar Yansen'in Mimar Sinan ihtifalinde çekilen resmi

Ankara'nın plânını yapmış olan mimar profesör M. Yansen dünkü ekspresle şehrimize gelmiş ve akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir. Profesör Yansen, dün öğleden sonra Süleymaniye camisinde yapılan mimar Sinan ihtifaline iştirak etmiştir. Profesör bilhassa bu ihtifalde bulunmak için İstanbula muvasalât gününü düne tesadüf ettirmiştir.

Pofesör Wagon - Lit şirketinde kendisile görüşen bir muharririmize bundan bahsederken demiştir ki:

"— Ben bilhassa Sinanın ihtifalinde bulunmak için bugün İstanbul'a geldim. Sinan büyük bir a-

[Devamı altıncı sahifede]

İskenderiye Şubesi..

Celâl Bey yarın İstanbula hareket ediyor

ANKARA, (Telefonla) — İşBankası umum müdürü Mahmut Celâl Bey, cumartesi günü Ankaradan İstanbula hareket edecektir. Mahmut Celâl B. İskenderiye şubesini açmak için salı günü Mısıra hareket edecek olan Ege vapuru ile gidecektir. Sinop meb'usu Recep Zühtü Bey de beraber gidecektir. İskenderiye şubesinin müdürü Sait Bey daha evvel İskenderiyeye gitmiştir. Mısırdan alınan haberlere göre, İş Bankasının orada bir şube açması daha şimdiden bazı mahafilde memnuniyet temin etmiştir.

Mimar Sinan ihtifalinde binlerce halk, mezar üstüne konan çelenkler Yusuf Razi B. in hitabesini irat edişi

Büyük sanatkârın ruhu taziz dehası tebcil edildi!..

Başvekil Pş. nın İstanbullulara ve bütün halka hitapları..

Koca Sinan'ın türbesindeki ihtifal pek muazzam oldu ve Baş vekilin telgrafı üzerine kabrin tamiri için hemen keşfi yapıldı

Büyük Türk mimarı Koca Sinanın ölümünün 340 mcı yıldönümü münasebetile büyük mimarî üstadının en yüksek âbidelerinden biri olan Süleymaniye camii önünde çok heyecanlı, çok samimî bir ihtifal yapılmıştır.

İhtifale saat 15 de başlanacağı ilân edildiği halde halk saat bir buçuktan itibaren camiin geniş avlusunda toplanmağa başlamıştı. İhtifale münevver tabakadan pek çok kimseler iştirak etmişler. bu meyanda Vali ve belediye reisi Muhiddin, Halk fırkası reisi Cevdet Kerim Beylerle, şehir meclisi azasından bazılarile, Fırka mensupları, Güzel San'atlar Akade-

(Devamı Altıncı sahifede)

Büyük muvaffakiyetleri ve millî takımda vucutlerinin mevcudiyetini şiddetle ihtiyaç olan beynelmilel oyuncularımızdan Cevat, Lebleli Mhmet, Muzaffer

Hazırlanacak Millî takım meselesi

İstanbul mıntakası namzetleri eyi seçilmemiştir

Dün gazetelerde futbol federasyonunun hazırlanacak olan Türkiye Millî takımı için davet ettiği namzet listesi çıktı. 24 oyuncuyu hâvi olan bu liste - diğer mıntakaları bilmiyoruz - İstanbul mıntakasındaki oyuncuların en mühimlerini açıkta bırakıyor. Bilhassa senelerce göğsünde ayyıldız formayı taşıyan ve bugün de bu formayı alkışlatabilecek kıymette olan Cevat, Muzaffer, Leblebi gibi kıymetli oyuncularımız yok. Sporla yakından alâkadar olan herfert bu listenin Balkanyatta maç ya

[Devamı altıncı sahifede]

Cemal pehlivanla bugün çarpışacak olan Franki Marten

İşsizlere iş, işçi istiyenlere işçi buluyoruz!

Işsizlere iş bulmak için Milliyet tavassut ediyor

Bize yazınız!

İş arayanlarla işçi arayanlar arasında tavassuta başladığımız günden beri, gerek iş arayanlardan gerekse işçi arıyanlardan pek çok mektuplar almaktayız. Bu nektuplar maksadı teshil edecek bir tarzda tasnif edilmektedir.

" Milliyet " memlekette çoğaldığından bahsedilen işsizliğin, işsizlerin ihtiyaç sahalarına dağılmadıklarından ileri geldiğine kanidir.

Birçok kaza merkezlerinde, hattâ vilâyetlerde makineci, motörcü, tesviyeci, tornacı, iyi bir dülger, marangoz, âlâtı ziraiye tamircisi; elektrikçi şu veya bu ihtisas işçileri ve ustaları yoktur.

Onun için biz işsizlerle işçi isteyenler arasında tavassutta bulunmak isteyoruz.

Gerek İstanbula, gerek memleketin her köşesine şamil olan bu tavassutun daha müsmir ve faydalı olmasını isteyoruz. Onun için

Ricamız şudur:

Valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri; diğer taraftan belediye reisleri, fırka idare heyetleri reisleri; ticaret müdürleri ve alâkadar idare âmirleri bulundukları yerlerdeki işçi ihtiyacını (şekil, mahiyet, evsaf, verilecek ücret ve iş şartları tesbit edilerek) bize bildirirlerse bize müracaat etmiş ve adreslerini bırakmış olan işsizleri kendilerine bildireceğiz. Bu suretle hem işsiz kalan vatandaşlarımıza hizmet etmiş olacağız, hem de memleketin her tarafında memleketin neresinde iş bulabileceğini bilmediği için bir çok güzide işçilerin dağılarak müfit hizmetler deruhte etmelerine yardım etmiş olacağız.

Hususî müessesat sahipleri de bu husustaki ihtiyaçlarını bize bildirirlerse memnuniyetle kaydedeceğiz.

1 — Kime ve nasıl işçiye ihtiyacınız var?

2 — Nasıl iş istiyorsunuz, elinizde ne san'at vardır, ne kadar ücret istersiniz, İstanbul haricine gider misiniz, hususî bir şartınız var mı?

Bize bildiriniz.

Memur, kâtip, muhasip veya diğer hizmet talep edenlerle ihtiyaç sahipleri arasında da bu tavassutu yapacağız. İş isteyenler de, işçi ve memur arayanlar da mektuplarını "İstanbul, Milliyet gazetesi iş tavassut bürosu" namına göndermelidirler!.

Bu, memlekete ve vatandasa yapılacak en büyük hizmettir.

● ● ●

İş ve işçi istiyenler

İşçi istiyenler

10 — Cağaloğlu yokuşu Ankara caddesi No 17 Şapkacı Fazıl Bey, haftada 2 lira ücretle mağazamda 12-17 yaşında çalışacak bir çocuğa ihtiyacım vardır.

İş istiyenler

213 — Tekirdağ Çukurçeşme İstanbul otelinde dülger Süleyman, inşaat amelesi, dülgerlik, duvarcılık, sıvacılık, Beton arme ve çini işlerinden anlar, taşraya gider.

214 — Tekirdağ takavur ağzından bakkal Ahmet ağa vasıtasile Ali oğlu Salih usta, dülgerlik, sıvacılık, dıvarcılık, beton arme işleri anlar, okur, yazar, taşraya gider.

215 — Tekirdağ Eski cami mahallesinde kumluk sokağında 1 No lu hanede dülger Musa usta dülgerlik, sıvacılık, dıvarcılık, beton arme ve çini işlerinden anlar. Taşraya gider.

216 — Sirkecide Aydos otelinde Merzifonlu Sezai. Kunduracılık, memuriyet ariyor. 30-35 lira maaş istiyor.

217 — Usküdar bıçakçı Alaettin mahallesinde 46 No da Mehmet, tütün amelesidir iş ariyor.

218 — Beyoğlu Büyük Parmakkapuda Acem Ali kahvesinde marangoz Hakkı, marangozluk, dülger ve beton işlerinden anlar, 34 yaşındadır. 2,50 - 3 lira yevmiye istiyor, taşraya 4 lira yevmiye ile gider.

219 — Fındıklı Teke yokuşu 6 No da Hüseyin 20 yaşındadır, türkçe okur yazar orta mektep mezunu Fransızça az bilir, 30-35 lira maaş istiyor memriyet ariyor.

220 — Bayazıt Taban şah sokak No 2 Şerkis ef. 52 yaşındadır, duvarcılık ve dülgercilik yevmiye 250 kuruş istiyor.

221 — Kumkapu Çifte gelinler caddesi No 14 Yani, 23 yaşındadır, matbaa işleri bilir, okur yazar memuriyet ariyor, 30-40 lira maaş istiyor, taşraya gider.

222 — Kadıköy Moda caddesinde 147 No da kömürcü Salih ef. nezdinde Abdullah. Hizmetçilik arıyor, 23 yaşındadır. Taşraya gider.

223 — Sultanahmet Ticaret lisesi 1152 No lu Kütahyali Ali Galip kâtiplik ariyor, öğlenden sonra saat 2 den 7 ye kadar iş ariyor.

HARİCÎ HABERLER

Japonlar Çekilmeyor

Bu noktada Çinlilerle uyuşulamıyor

LONDRA, 31. A. A. — Changhai dan Times gazetesine bildiriliyor:

Japon askerlerinin geri çekilmesi hakında bir anlaşma elde edilmesine dair olan ümitler, tamamen zail olmuş gibi görünmektedir.

Çinliler, mütareke şeraitinden baş ka bir mesele hakında müzakereye girişmeği istememekte ve Japon istilâsına sebep olan müşkülât hakkın da müzakereden çekinmektedirler.

Diğer taraftan Japonlar zarurî addettikleri teminatı elde edinciye kadar yererinde kamak niyetinde olduklarını bildirmişlerdir.

Çinliler, Japon mevzilerine hücum etmekle hiçbir şey kazanmıyacaklarını itiraf etmekte, Japonlar ise içinden birçok kanallar geçen bir arazi dahilinde taarruzî bir hareketin kendileri için memnuniyeti mucip hiçbir netice temin etmiyeceğini şimdiden bilmektedirler.

Herbangi bir teahhur, ecnebi ticaretine ve Japon sanayiine zarar vereceğinden, memleket dahilinde siyasî mahiyette olmasa bile iktisadî müşkülâta seebp olacağından bu çık mazdan bir an evvel kurtulunacağı ümit edilmektedir.

Cemiyeti Akvam komisyonu

PEKİN, 31. A. A. — Mareşal Tchang Suliang'ın Cemiyeti akvam Mançuri tetkik komisyonunun Pekin'e gelmesinden istifade ederek yeni Mançuri devleti aleyhinde komisyon nezdinde teşebbüsattan bulunacağı haber alınmaktadır.

Tchang Suliang, Cemiyeti akvam komisyonunun hâlâ Mançuride sahibi nufuz olduğuna ikna eylemek maksadile Pekin şehrini şarkî 3 mançuri ealetinin merkezi idaresi olarak tesis etmek kararını vermiştir.

LONDRA, 31. A. A.— Nankinden Reuter ajansına bildiriliyor:

Jeneral Tchang-Kai-Chek ile zevcesi, Mançuriye gidecek olan Cemiyeti akvam tahkikat komisyonu şerefine bir akşam ziyafeti vermişlerdir.

CENEVE, 31. A. A. — Çin hükûmeti, Cemiyeti akvam mesarifine iştirak hisselerine ait bekayaya mahsuben Cemiyeti akvama 490,000 İsviçre frangı göndermiştir.

Bir tayyare Kazası

Bağdat yolunda düştü rakipleri öldü

BAĞDAT, 31. A. A. — Alman bir telsiz telgrafta, Şam-Bağdat arasında haftalık hava servisini yapan Fransız tayyaresinin çöl üzerinde alçak bir irtifada uçarken bir kum kasırgasına yakalandığı ve Bağdattan 200 mil mesafede bir kum tepeçiğine çarparak parçalandığı anlaşılmıştır.

Tayyarenin rakipleri olan pilot, Fransız makinist ve Cemiyeti Akvam tarafmdan Suriye - İrak hududunun tahdidine memur edilen komisyon reisi İsviçreli Miralay De Reynier, bu müthiş kaza neticesinde ölmüşlerdir.

Kazazede tayyarenin parçalarını oradan geçmekte olan bir otokarın yerli şoförü görmüş ve kazayı hükûmet makamatına bildirmiştir.

Rutbadaki erkânı hükûmet acilen vak'a mahalline gitmişlerdir.

Bir askerî tayyarenin, kazazedelerin cesetlerini Bağdat'a getirmekte olduğu şimdi haber alınmıştır.

ŞAM, 31. A. A. — Miralay Beynier ile refakatinde bulunan iki makinist cesetleri tayyarelerinin enkazı altında bulunmuştur.

Cesetler Bağdat'a götürülerek tahnit edilmiş ve bugün Şam'a müteveccihen hareekt edecek tayareler konmuştur.

BAĞDAT, 31. A. A. — Tayyare kazası hakkında acilen yapılan tahkikata göre, Fransız tayyaresinde telsiz cihazı olmadığından, pilot kasraganın yaklaştığına dair verilen telsiz telgraf haberinden malumattar olamamıştır.

De Valeranın Cevabı

Londrada merak ve sabırsızlıkla bekleniyor

LONDRA, 31. A. A. — İrlanda muhtar devletinin İngiltereye vermiş olduğu cevap hâlâ Londraya vasıl olmamıştır.

Cevabın, Londraya gelir gelmez acilen Irlandanın Londradaki âlikomiseri M. Dulanty ile temasa girecek olan hususî koryeye dün tevdi edilmiş olup olmadığı meçhuldur. Bazı resmî mahafil, cevabın tekrar tetkki maksadile hususî karyenin ha reektinin tehir edildiği ve bu takdir de yarı nancak gönderilebileceğini ihsas eylemektedir.

Diğer taraftan İrlanda cevabının ne İngilterede ne de İrlandada neşredilmiyeceği fakat her iki hükûmet arasında teati edilen muhaberatın "Beyaz Kitap" şeklinde intişar edeceği ve Avam kamarasına da tebliğ edileceği söylenmektedir.

Canada'nın vaziyeti

LONDRA, 31. A. A.— Canadadan resmen bildirildiğine göre İrlanda devleti sedakat yeminini tanımamakta israr ettiği takdirde İrlanda ile İngiltere arasında bir inkita münasebeti meydana getirebilecek böyle bir vaziyet muvacehesinde ne M. de Valera ve ne de mümessili, yakında toplanacak olan Ottawa imperatorluk konferansına kabul edilmiyeceklerdir.

Press Association gazetesi, bu kararın herşeyden ziyade M. de Valera üzerinde hadiselerin hakikatını olduğu gibi görmek hususunda müessir olduğunu yaziyor.

Dublin kabinesi, Londraya gönderecek olduğu cevabı yeniden bir daha tetkik için alıkoymakta ve bu haberin büyük bir tesiri olduğu söylenmektedir.

Muhtar devlet siyasi ricalinden maruf bir zat, Press Association mu habirine bu haberin M. de Valerayi düşündürmüş olduğunu, çünki muhtar devletin beynelmilel vaziyetinin ancak mevcut muahedata olan hürmet ve hüsnüniyeti ile ölçülebileceğini isbat etmiş bulunduğunu beyan etmiştir.

Mümaileyh, muhtar İrlanda devletini büyük Britanya milletine bağlıyan yeğâne hafif rabıtanın kırılması takdirinde vatanının bu büyük külden ayrılmakla göreceği büyük zararın azemet ve vüsatının M. de Valera tarafından anlaşılmış olduğunu ilâve etmiş ve İrlanda reisinin müfrit efkâr sahibi arkadaşlarını yatıştırmak için nufuzunu istimal edeceğini de söylemiştir.

M. Thomas'a hücumlar

LONDRA, 31. A. A.— Mesai fırkası kabinesinde münakalât nazırı olan M. Morison, Brighton'da irat ettiği nutukta İrlanda meselesinin almış olduğu vaziyetten dolayı Dominyonlar nazırı M. Thomas'a şiddetle hücum etmiştir.

Mümaileyh, bilhassa nazırın avam kamarasında yeni İrlanda hükûmetinin siyasî programına dair olarak orat ettiği nutku tenkit etmiş ve hakikî bir devlet adamı için bu beyanat bir zillettir. Demiştir.

M. Morison, şu sözleri ilâve etmiştir:

İrlandanın ecnebî membeleketler gibi muamele görmesinden tevlit edeeck iktisadî mahzur veya menfaatları tartmak hakkı ancak İrlnadalı işçilere verilmiş bir haktır.

Dörtler Konferansı

Fransayı M. Flandin temsil edecek

PARİS, 31. A. A. — M. Tardieu ile M. Flandin ve refakatlerinde bulunacak zevat, dün verilen haberler hilâfına olarak pazar sabahı saat 1-0 da Paristen hareket edeceklerdir.

Bunlar, saat 17 de Londraya varacaklardır. M. Tardieu, Londraya gelir gelmez M. Mac Donalda ilk bir ziyarette bulunacaktır.

Bundan sonra Fransız murahhas heyeti M. de Fleuriau tarafından Fransız sefaretinde verilecek akşam ziyafetinde hazır bulunacaktır.

M. Tardieu, pazartesi akşamı İngiliz hava işleri nazırı ve tahdidi teslihat konferansında İngiliz murahhası Lord Londonderry'nin nezdinde akşa myemeğini yiyecektir. M. Tardieu, salı sabahı Pariste dönecektir.

PARİS, 31 A.A. — Petit Parisien gazetesi, dörtler konferansı Londra da tolandığı takdirde Fransanın,maliye nazırı M. Flandin tarafından temsil edileceğini, fakat bu bapta henüz hiç bir şey tesbit edilmemiş olduğunu zannediyor.

Brüning gidecek mi?

BERLİN, 31. A. A. — Başvekil Brüning'in bu hafta sonunda Londraya gitmesi ümidi tahakkuk etmediğinden ve Tardieu - Mac Donald mülâkatı da şimdi katiyet kesbettiğinden artık siyasî mahafil ve matbuat Londra mülâkatına büyük bir ehemmiyet atfetmiyor, gibi görünmektedir.

Bu mahafil, başvekil Brüning'in Londradan ziyade Almanada bulunmasının lüzumlu olduğunu ve gelecek hafta zarfında 4 büyük devletin iştirakile Londrada yapılacak mülâkatta Almanyayı müsteşar von Bülov'un temsil etmesinin bu mülâkatı ancak iptidaî bir mahiyet vermekten başka bir neticeye vasıl olmıyacağını söylemektedir.

Bu itibarla esaslı müzakereler ancak, Almanya reisicmhurunun intihabından sonra başvekil Brüning'in de kat'i surette iştirak edeceği Cenevrede yapılabilecektir.

Nim resmî "Siyasî ve diplomasî muhaberat" gazetesi, Londra müzakerelerile Tardieu - Mac Donald mülâkatlarından mühim bir netice beklememek lâzım geldiği kanaatindedir.

Resmî damgalar Taklit ediliyor

Halepte bir ermeninin yeni marifeti

Halepten bildiriliyor: — Burada karışık işler peşinde dolaşarak para kazanmayı meslek edinmiş olan bazı kimselerin, son günlerde Türk hazinesini zarara sokacak mühim bir sahtekârlığa baş vurdukları haber alınmaktadır. Türkiyede kaçakçılık mücadele kanununun şiddetle tatbikinden sonra cür'etleri kırılan bu herifle rin yeni giriştikleri iş, Türkiyeye ait bazı resmî damgaların taklit edilmesinden ibarettir. Bu cümleden olarak mevsuk membalardan alınan haberlere göre, burada yaşıyan bir Ermeni, Türkiyede inhisara tâbi bulunan iskambil kâğıtlarının üzerindeki resmî damgayı taklit etmiştir. Bu taklit damgalı kâğıtlardan mühim miktara baliğ olan bir kısmının, Türkiyeye gizli şekilde sokulmak üzere hazırlandığı da öğrenilmektedir.

SON DAKİKA

Roma sefiri tebdil ediliyor

ANKARA, 31 (Telefonla) — Roma büyük elçimiz Suat Beyin tebdili takarrür etmiştir.

Urla hakimini öldürmekle mazznun olanlar mahkûm oldular

İZMİR 31 (Milliyet)—Urla hâkimi İhsanZiya B. iöldürmekle maznun olanlardan değirmenci Mehmet Ef. yedi sene dört ay ve dört gün, Hüseyin Avni ve Zeynelzade Hüseyin Beylerin yedişer, Arif ve Muharrem Efendilerin üçer buçuk sene hapislerine karar verilmiştir.

Afyon tacirlerinin teşebbüsleri

İZMİR, 31 (Milliyet) — Afyon meselesi hakkında İktısat vekâleti nezdinde teşebbüsatta bulunacak olan heyet İstanbul tarikile Ankaraya hareket etmiştir.

Muallimler meclisine dair Maarif vekâletinin tebliği

ANKARA, 31 (A.A.) — Maarif vekâleti mektep muallimleri meclisinin vazifesine ait yeni bir tamim neşretmiştir. Tamimde muallimler meclisinde tetkik, mütalea ve münakaşa edilecek başlıca meseleler yazılmıştır ve müsbet tedbirler almağı icap ettirecek müzakerelerin yapılması ve içtima zabıt hulâsalarının her üç ayda bir vekâlete gönderilmesi istenilmektedir.

Hamillerle Müzakere

Paris'te bir itilâf aktedilecek mi?

Dün çıkan akşam gazetelerinin Ankara'dan aldıkları malûmata göre Saraçoğlu Şükrü B. bu radaki temaslarını bitirmek üzeredir. Birkaç güne kadar tekrar Parise hareket edecektir. Pariste hâmiller mümessillerile devam edecek olan müzakeratın bir itilâf ile neticelenmesi kuvvetle ümit ediliyor.

Bu itilâfnameyi diğer bazı malî anlaşmaların ve kombinezonların takip etmesi ihtimalinden de bahsedilmektedir.

Kadınlar birliği balo vermiyecek

Kadınlar Birliği bu sene vereceği balodan vazgeçmiştir. Dün Birlik reisi Lâtife Bekir Hanım bir muharririmize demiştir ki;

— Balo, suvareyi varidat temin etmek için yapıyorduk. Fakat bu gibi şeyler için çok da para sarfetmek lâzım geliyor. Bütün hasılâtı balo gecesi salona veriyoruz. Bunun için bu sene böyle bir şey yapmaktan vazgeçtik. Birliğimize her sene balo için muhtelif malî müesseseler para verirler. Bu paraları bu sene de topladık.

Bu para ile bayramda fakir çocuklara elbise ve ayakkabı alacağız. Bu şekilde topladığımız bütün para hiç masraf edilmeden hayra sarfedilmiş olacaktır.

Alacağımız elbise ve ayakkapları yerli malı olacaktır. Bunun için de Millî sanayi birliğine müracaat ettik. Yerli sağlam ve ucuz mal almak için tavassutlarını rica ettik."

Atinada Bulgar - Yunan maçları

ATİNA, 30. — Panatinaikos stadında, Bulgar, Yunan millî takımları arasında bugün revanş mahiyetin de ikinci bir maç yapılmıştır. İki takım gayet çetin bir maçtan sonra 2-2 ye berabere kalmışlardır.

Nakit işleri müdürü İzmir'de

İZMİR, 31 (Milliyet) — Nakit işleri müdürü Sırrı Bey şehrimize geldi

Rüstemiye vapuru kurtarıldı

Çeşme civarında karaya oturan Rüstemiye vapuru kurtarılmıştır. Adalet vapuru tarafından limanımıza getirilen Rüstemiye vapuru, buraya gelince karaya oturmasında kasıt olup olmadığı araştırılacak ve hamulesi de sıkı bir kontrola tabi tutulacaktır.

İmruz'da karaya oturan Fransız bandıralı Providans vapuru henüz kurtarılamamıştır. Bir haftaya kadar kurtarılabileceği ümit edilmektedir.

Atinada kraliyetçilerle mücadele

ATİNA , 30. — Meclisi mebusan bugün mühim bir celse akteylemiştir. Bütün mebuslar, başlarında mensup oldukları siyasî fırkalar reisleri bulunduğu halde meclise gelmişlerdir.

Süfera locası dolu idi. Evvelâ maliye nazırı Maris kürsiye çıkarak hükûmetin iktisadi buhrana karşı koymak için takip edeceği malî ve iktisadî siyaset hakkında izahat verdi ve bu siyasetin hükûmetin hariçte malî itibar ve kredisini muhafaza ve idameye matuf olacağını ve ancak bu sayede altın ihtiyat akçesinin muhafaza edile bileceğini, hükûmetin memleket iktisadiyatına zararı dokunmamakla beraber yeni kâğıt para ihracına teşebbüs etmiyeceğini söyledi.

Müteakiben kürsiye başvekil M. Venizelos çıktı ve Kraliyet fırkası aleyhine gayet şiddetli hücumlerde bulunarak temerküz kabinesine girmek istememek, memlekete hizmet ifası vazifesinden kaçınmak demek olduğunu ve bunun cümhuriyetçi fırkaları yıpratmağa matuf bulunduğunu söyledi.

M. Venizelosun bu nutku cümhuriyetçi fırkalar tarafından sürekli alkışlar ile karşılanmıştır. Başveki lin nutku cümhuriyetçi fırkalar ile kraliyet taraftarı fırka arasında yeni bir cidal kapısı açıyor. Kraliyet fırkası reisi M. Çaldaris meclisin gece içtimamda Venizelosa cevap verecektir.

Haftalık siyasî icmal

Avrupa dillerinin birinde şöyle bir darbı mesel vardır: Bütün yollar Romaya gider. Beynelmilel siyaset sahnesinde de hangi tâlî meselenin halline teşebbüs edilse, gelir büyük devletler arasındaki münasebata dayanır. İki haftadan beri bütün Avrupayı alâkadar eden Tuna projesi de öyle oldu.

Bir nazariyeye göre evvelâ İngilizler, bir nazariyeye göre de Fransızlar tarafından tasavvur edilen, fakat her halde Fransız Başvekili Tardieu tarafından resmen ortaya atılan proje şimdi Londra'da dört büyük devlet tarafından aktedilen bir içtimada görüşülecek ve ancak ondan sonra Tuna ve Balkan devletlerile müzakere başlıyacak. Malûmdur ki proje, birer resmî nota ile büyük devletlere Fransız hariciye nazırı tarafından bildirilmişti. İtalya, Almanya ve İngiltere bu notaya cevap verdiler. Bundan sonra da bu meseleye ne şekilde yaklaşılacağı hakkında bir muhabere ve müzakere başladı. Bu müzakere neticesinde üç fikir tebellür etti:

1 — Fransa'nın fikri: Beş Tuna devleti arasında bir konferans aktini temin etmek ve bunları uzlaştırmağa çalışmak.

2 — Alman fikri: Büyük devletler olmadıkça küçük devletlerin anlaşamıyacaklarını ileri sürerek konferansın beş Balkan devleti ve dört büyük devletin iştirakile yapılması yani dokuz taraflı olmasını temin etmek.

3 — İngiliz fikri: Konferansın evvelâ dört büyük devlet arasında aktini temin etmek ve küçük devletleri bundan sonra işe karıştırmak.

İşte Fransız ve Alman tezleri arasındaki bu İngiliz tezi kabul edilmiştir. Ve Londra da İngiliz Başvekili ile Fransız Başvekili arasındaki konferansta yakında toplanacak olan dörtler konferansı için zemin hazırlıyacaktır. İngiliz fikrinin daha amelî olduğuna şüphe etmek caiz değildir. Çünkü küçük devletler tamamile büyük devletlerin ellerindedir. Fransızların istedikleri gibi bunları bir araya toplayarak müzakere ettirmekten bir netice çıkamazdı. Çünkü evvelâ büyük devletlerin anlaşmaları lâzımdı. Bu meselede esas nokta büyük devletlerin anlaşmaları olduğuna göre, konferansı Almanyanın istediği gibi dokuz taraflı yapmak ta büyük bir fayda temin edemezdi. Bunun içindir ki en pratik çare büyük devletler arasında bir konferans akti idi.

* * *

Hakikat bu merkezde olmakla beraber, dört büyük devletin — İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya — Londra içtimaı Tuna birliği işini bir Tuna birliği işi olmaktan çıkarıyor ve daha geniş bir daire içine sokuyor. Devletlerin Tuna işinde anlaşabilmeleri için daha birçok noktalarda anlaşmaları lâzımdır. Yani Tuna birliği projesi büyük devletlerin kendi aralarındaki mühim bir kısım ihtilâfları halletmelerine bağlı bir mesele halini aldı. Acaba bu devletler Versailles sulhundan beri sürüp gelen bu ihtilâfları halledebilecekler mi? Çok şüpheli. Esasen halletselerdi belki de Tuna birliğine mahal kalmazdı. İtalyanın istediği şeyler var. Almanyanın nihayetsiz metalibatı var. Tahdidi teslihat meselesi, tamirat meselesi, şark hudutları meselesi, şimalî Afrikadaki İtalyan metalibatı. Fransadaki İtalyan tebaasının vaziyeti. Hülâsa bir taraftan Fransa, diğer taraftan da İtalya ile Almanya arasındaki karışık münasebetler şimdi mevzuu bahsolmaktadır. Bunların içinden çıkılabileceğine ihtimal vermek güçtür.

Bununla beraber, Fransız hariciyesinin Tardieu iktidara geçtiği zamandan beri daha realist bir siyaset takip ettiğini de kabul etmek lâzımdır. Briand azacık hayalperest idi. Laval zamanında da Fransız hariciyesi dikine gitmekten başka bir şey yapmamıştır. Tardieu birçok meseleleri halletmek için ciddî teşebbüs sarfediyor. Fakat muvaffak olacak mı? Her halde Londra konferansı ehemmiyetli konferanslardan biri olacaktır.

* * *

Aksayı Şarkta muhasamat duralı bir aya yakın bir zaman oluyor. Fakat muhasamatın durduğunu resmen ifade etmek için hâlâ bir formül bulunamadı.

Ajans telgrafları birkaç gün evvel, Japonya ile Çin arasında bir mütareke imzalandığını haber vermişlerdi. Mütarekenin ahkâmına göre muhasamat resmen tatil edilecekti. Çin kıtaatı oldukları yerlerde kalacaklar. Buraya kadar iyi. Fakat bundan sonra anlaşılan Çinliler Japon kıtaatının, Cemiyeti Akvama karşı yapılan taahhüt iktızası Şanghay'dan çekilmesini talep etmişler. İşte bu noktada şimdiye kadar anlaşmak mümkün olmamıştır. Japonlar eski imtiyazlı mıntakaya çekilmelerini istemişler. Fakat Japon kıtaatı bu mıntakanın alabileceği miktardan çok fazla olduğundan Japonlar bir kısım kıtaatımız mıntaka civarında kalsın demişler. Velhasıl Japon kıtaatının nereye gideceği hakikatte anlaşılamamıştır. Halbuki esaslı nokta da budur. Muhasamat dursun, Çinliler oldukları yerlerde kalsınlar. Japonlar da kalsın. Bu, bir anlaşma değildir.

Diğer taraftan Çinliler, Şanghay tecavüzü neticesi zararlarını tesbit etmişlerdir. Bunu 80 milyon İngiliz lirası tahmin ediyorlar. Sonra 180 bin Çinli aile bu muharebelerden mutazarrır olmuştur. Harekât neticesinde 8080 kişi ölmüştür. 250 bin amele işsiz kalmıştır. Yüzlerce mektep kapanmış ve 40 bin talebe mektepsiz kalmıştır.

İngiliz Hariciye nazırı Sir John Simon da İngiliz parlamentosunda Aksayı Şark hakkında beyanatta bulundu. Beyanatın en şayanı dikkat noktası Cemiyeti Akvamın bu işteki rolünden bahsederken, cemiyetin Aksayı Şark meselesi neticesinde kuvvet bulduğunu söylemesidir. Hiç bir hariciye nazırının mugalatada bu derece ileri gittiği görülmüş şey değildir. Cemiyeti Akvam Japonyadan Mançurya'nın tahliyesini dört defa resmen talep etti. Bugün Japonya Mançurya'yı ilhak etmiş vaziyette bulunuyor. Şanghay'ı da işgal etmiştir. Sonra hâlâ Cemiyeti Akvamın prestiji yükseldiğinden bahsediliyor..

* * *

İrlanda intihabatı İngiltere nin başına yeni bir dert açtı Meselenin mahiyetini geçen hafta da izah etmiştim. 1921 senesinde İrlanda ile İngiltere

Fiatların yükselmesi ihtikâr mıdır?

Ekonomi

Afyon tüccarı yarın içtima edecekler

Izmirden gelen heyet te bu içtimada hazır bulunacak

Afyon satış ve ihracatının inhsar altına alınacağı haberleri üzerine İzmir afyon tacirlerinin Ankaraya bir heyet göndermeğe karar verdiklerini yazmıştık. Bu heyetten şehrimiz afyon tacirlerine dün gelen bir telgrafta, vapurun geçikmesi hasebile ancak yarın saat on dörtte İstanbulda bulunabilecekleri bildirilmiştir. Bunun üzerine şehrimiz afyon tacirlerinin İzmir heyetile müştereken yarın saat 11 de yapmıya karar verdikleri içtimada yarın saat 16 ya tehir edilmiştir.

İktısat Vekâletinin, afyon satışının hükûmetçe müstahsil vetacirlerin birleştirilerek onların inhisarı altına alınacağı mukarrer bulunduğunu söylemesi, bu meseleyi kâfi derecede tenvir etmiş bulunmaktadır.

Binaenaleyh, afyoncuların yapacakları teşebbüsattan esasa ait bir netice elde edebilecekleri zannedilmemektedir. İzmir ve İstanbul afyoncularının yarın yapacakları müşterek içtimada bu cihete de bilhassa temas edilecektir.

Almanyada arpalarımız

Almanya'nın, Romanya arpalarından az resim almağa ve Sovyet hükûmetinin Almanya'dan makine ve saire satın alması üzerine Almanyanın da Rus arpalarından az resim almağa başladığı Haricî Ticaret ofisine gelen malûmattan anlaşılmıştır. Buna mukabil, arpalarımızın en büyük alıcısı olan Almanya, bizim arpalarımızı daha yüksek resme tabi tutmaktadır. Bu yüzden, Almanya'da arpalarımız Sovyet ve Romanya arpalarına karşı rekabet edemiyeceğinden, ofis, bu hususta alâkadar makamat nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur.

Yaş meyva ihracatı

Haricî Ticaret ofisi, mevsimi hulûl etmek üzere olduğundan, yaş meyvelerimizin tayyare ile ihracatı için şehrimizdeki tayyare şirketlerile temasta bulunmaktadır.

Paris borsası

PARİS, 31 A.A. — 30 mart 1932 Paris borsası: Muamele hareketleri eskisi gibi mahdut bir daire dahilindedir. Maamafih tesciltın büyük bir kısmı daha yüksek bir seviyede fiat bulabilmektedir. Fransız rantları daha iyi tutulmaktadır. Sınaî müesseseler eshamı hâlâ gayrimuntazam bir haldedir. Kauçuk eshamı gittikçe fiat kaybediyor. Tahkime tabi kıymetler mukavemet etmektedir. Para sağlam vaziyettedir.

Londra borsası

LONDRA, 31 A.A. — Londra borsası dün de iyi vaziyetler göstermekte devam etmiştir. Maamafih kambiyo piyasasında intikal muamelelerinin hacminde bir tenezzül müşahede olunmakta ve franga nazaran 96 da kapanan İngiliz lirasının fiatında 95 ¼ gibi şiddetli bir aksülâmel görülmektedir.

Nevyork üzerine kambiyo muamelesinde temayül daha bariz olmuş ve Amerikan kongresi tarafından bütçenin tevzini için yapılan hareket dolar fiatını 3,78 ½ den 3,74 e düşürmüştür.

Pahalı kömür satılmadığı anlaşıldı

Akşam gazetelerinden biri, madencilerin bir trüst teşkil ederek ecnebi vapurlarına kömürün tonunu 7 liraya verdikleri halde Türk vapurlarına 9 - 11 liraya satış yaptıklarından bahsediliyordu.

Ticaret müdürlüğü nezdindeki tahkikatımıza nazaran, böyle bir trüst mevcut değildir. Yalnız, bir zat, Ereğli kömür şirketinin ihrakiyelik kömür alan bazı vapurlara diğer vapurlardan daha ucuz kömür sattığından bahisle şikâyette bulunmuştur. Ticaret müdürlüğu, işi tahkik ettirmektedir. Şimdiden anlaşılan cihet Türk vapurlarına ecnebi vapurlarından yüksek fiatla satış yapıldığı doğru olmadığı ve şirketin ihrakiyelik kömür alan Türk ve ecnebi daimî müşterilerine bir miktar tenzilât yaptığı merkezindedir.

BORSA

31 Mart 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst. dahili	95,50	Elektrik	4,90,5
Şark d. yolları	3,25	Tramvay	4,95
D. Muvahhide	52,75	Tünel	4,90,5
Gümrükler	7,50	Rıhtım	16,75
Saydi mahi	6,—	Anadolu I	28,05
Bagdat	6,50	„ III	27,—
T. askeriye	6,50	„Mümessil	22,15

Esham			
İş Bankası	10,—	Terkos	26,70
Anadolu	15,50	Çimento Ar.	9,10
Reji	4,10	Ünyon dey.	23,25
Şir. hayriye	14,—	Şark dey.	2,50
Tramvay	53,—	Balya	2,20
Umumi sigorta	11,25	Şark m. ecza	3,—
Bomonti	24,25	Telefon	15,25

Çek fiatları			
Paris	12,06	Prağ	15,90
Londra	798,—	Viyana	3,87,5
Nüyork	47,42,5	Madrit	6,26
Milano	9,16,5	Berlin	1,98,3/4
Brüksel	3,39,—	Varşova	4,22
Atina	37,08,3/8	Peşte	3,76,5
Cinevre	2,44,—	Bükreş	82,06
Sofya	65,30	Belgrat	27,—
Amisterdam	1,17,3/8	Moskova	1094,—

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170,1/4	1 şilin, Av.	28,—
1 isterlin	798	1 pezeta	16,—
1 dolar	211,1/2	1 mark	50,1/2
20 liret	220,—	1 zoltl	28,—
20 f. Belçika	117,—	1 pengo	32,—
20 drahmi	42,—	20 ley	24,—
20 i. İsviçre	822,—	26 dinar	75,—
20 leva	25,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,	1 Altın	925,—
20 kur Çek.)	125,—	1 Mecidiye	48,5
		1 Banknot	232,—

Arz az, Talep çok olursa

Fiat tereffüü ihtikâr addedilebilir mi, edilemez mi?

Ticaret Müdürlüğünün limon fiatlerindeki tereffü etrafındaki tahkikat ve tetkikatı neticelenmek üzeredir. Bu tetkikat, kontenjan dolayısile limon ithalâtının azalması, ayni sebepten gümrükte bekliyen limonların kısmen çürümüş olması yüzünden piyasada limon mevcudunun az bulunduğunu, arzın mahdut olması karşısında talep fazla bulunduğundan fiatlerin yükseldiğini göstermektedir.

Ticaret Müdürlüğü, İktısat Vekâletinden ihtikârın mevcut olduğuna hükmedilmesi için bazı noktalara dair talimat istemiştir. Bu meyanda bir malın mevcudu azalması üzerine fiatında hâsıl olacak tereffüün ihtikâr addedilip edilmiyeceğinin prensip olarak tesbiti de istenilmiştir. Gelecek cevap, limon fiatleri hakkında müdiriyet çe verilecek nihaî kararda müessir olacaktır.

Akıl Hıfzıssıhhası

Cemiyet dün senelik içtimaını yaptı

Akıl hıfzıssıhhası cemiyeti senelik kongresi dün saat 17 de cemiyet reisi Dr. Fahrettin Kerim Beyin riyasetinde Halkevinde toplanmıştır. Cemiyetin senelik faaliyeti hakkında tanzim edilen rapor reis tarafından okundu. Heyeti umumiyece iyi bir şekilde karşılandı. Bu rapora nazaran cemiyetin bir sene zarfında yaptığı işlerden belli başlıları şunlardır: Muhtelif yerlerde akıl hıfzıssıhhası poliklinikleri yapılıyor, Mektep lerde zekâ ölçüleri yapılması, çocuk mahkemeleri ve ıslâhanelerinin tesisi için hazırlıklar görülüyor. Meslekî muhtelif eserler neşrediliyor. Paristeki akıl reünyonuna iştirak ediliyor. Türkiyedeki akıl hastalıklarının vaziyeti hakkında ilmî bir rapor yazılarak beynelmilel komiteye gönderiliyor.

Dünyada bu maksatla teşekkül eden muhtelif cemiyetlerle münasebetler tesis ediliyor.

Raporun kıraatini müteakip Türkiyedeki intiharların esbap ve avamili hakkında alenî bir münakaşa cereyan eylemiş ve içtimaa nihayet verilmiştir.

Kibrit şirketi müdürü geldi

Kibrit şirketi direktörü M. Holfman Avrupa'dan avdet etmiştir. Şirketin Büyükdere'deki fabrikasında bir ay daha tecrübelere devam edilecek, mayısta küşat resmi yapılacaktır.

Bekçi ücretleri

Eminönü Kaymakamı Beyden aldığımız mektuptur:

" Kanunî salâhiyete müsteniden kaza idare heyetince tanzim edilen Bekçi talimatnamesi münasebetile bazı gazeteelrde intişar eden yazıların hakikate muvafık olmadığının muhterem gazetenizle neşri ve tavzihini rica ve bilvesile takdimi hürmet ederim efendim."

Mahkemelerde

Ihtisas mahkemeleri..

Dün de kaçakçılıktan maznun bazı eşhası mahkûm ettiler

Dün dokuzuncu ihtisas mahkemesinde muhtelif muhakemeler yapılmış, mahkeme heyeti saat 14,30 dan 18 e kadar mütemadiyen dava rüyet etmiştir.

Davalardan birinin maznunu Salih oğlu Salih isminde 66 yaşında bir ihtiyardır. Silivri kapıda Hancı Karagöz mahallesinde oturan bu ihtiyarın Mitat paşa çiftliği civarındaki tarlasında kulübede küçük mikyasta bir kaçak rakı fabrikası bulunmuştur.

İhtiyar bu kulübenin metruk bulunduğunu, fabrikayı tesis edenin kim olduğunu bilmediğini söyledi. Mahkeme mevkuf bulunan ihtiyarın serbest bırakılmasına ve zabıt varakasını imza edenlerin şahit sıfatıyla celbedilmesine karar verdi.

İkinci davanın maznunları 75 yasında Froso isminde bir ihtiyar kadınla kızı 35 yasında matmazel Eleni ve oğlu 40 yaşında Dimitri idiler. Dimitri de 90 kilo şarap, Elenide de rakı, konyak ve rakı imaline mahsus alât ve edevat bulunmuştu.

Dimitri şarabı ruhsatiye ile yaptığını söylemiş, ruhsatiyesini göstermiştir. Eleni rakıyı ve konyağı kendi içmek için yaptığını, dayısının meyhaneci ve rakıcı olduğunu, alât ve edevatı dayısının vefatı ile tevarüs ettiklerini söyledi. Muhakeme Frosonun yaşının tahkiki için başka güne bırakıldı.

Üçüncü davanın maznunu da Ropen Nikogos isminde bir kahveciydi. Dükkânında 8 buçuk kilo kaçak tütün bulunmuştur. Muhakeme zabıt varakasında imzası olanların şahit sıfatile celbi için başka güne bırakılmıştır.

Dördüncü davanın maznunu Garbis isminde bir meyhaneciydi dükkânında 42 bin tane sigara kâğıdı çıkacak kadar kopya kâğıdı bulunmuştu.

Muhakeme bulunan kopya kâğıdının ithali memnu kâğıtlardan olup olmadığının tahkiki için başka güne bırakıldı ve Garbis serbest bırakıldı.

Beşinci davanın maznunları Adapazarından getirilmiş bir karı kocaydı, evlerinde yirmi ikibuçuk kilo tütün bulunmuştu. Gerek Ahmet, gerek karısı Hava birer ay hapse, 115 lira para cezasına mahkûm oldular.

Altıncı davanın maznunu Erenköyünde Sıtma Pinarında oturan Mehmet oğlu Salihti. Bir buçuk kilo kaçak tütün naklederken yakalanmıştı. 6 ay hapse ve 10 lira para cezasına mahkûm oldu.

Yedinci davanın maznunu İdris isminde Adapazarından getirilmiş bir köy muhtarı idi. Evinde 169 okka tütün bulunmuştu.

Tütünün kaçak olmayıp mahsul olduğunu söyledi, tahkiki için muhakeme başka güne kaldı.

Dün sekizinci ihtisas mahkemesinde de iki dava rüyet edilmiştir. Bunlardan birinin maznunları Beyoğlundaki evlerinde kaçak ipekli kumaş bulunan hikardo ve Koço idi. Muhakeme tahkikatın tekemmülü için talik edildi.

İkinci davanın maznunu Ege vapurunun ser kamarotu Murtaza oğlu Hüseyindi, İpekli kumaş ve heykel bulunmuştu. 81 lira para cezasına mahkûm oldu.

Kokain satanlar

Üsküdarda oturan Nazmi efendiyle metresi Vicran hanım kokain, morfin, heroin satmaktan maznunen ve mevkufen ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmektedirler.

Yalnız bunların ortağı olan Enver isminde bir maznun daha vardır ki gayri mevkuftur.

Dün muhakemeye gelmemiştir. Mahkeme Enverin ihzarına karar vermiştir. Muhakeme başka güne bırakılmıştır.

"Apoyev Matini„ beraat etti

İstanbul mahkemei asliye birinci ceza mahkemesinde uzun zamandan beri devam eden ve Maurice Dekobranın "Bir milyonerin tarihi" ünvanlı eserinin tefrikasından dolayı açılmış bulunan müstehçen neşriyat davası dün neticelenmiştir.

Cereyan eden muhakeme neticesinde Maurice Dekobranın bu eserinin müstehçen bir ciheti görülememiş, tercümede de müstehçeniyet bulunamamıştır.

Müdafaa vekillerinin talebi veçhile Apoyevmatini gazetesi mes'ul müdürü ile roman müterciminin beraetlerine karar verilmiştir.

Paraşut Tecrübesi var

Bir tayyarecimiz kendini 500 metrenen atacak

Kıymetli tayyarecimiz Vecihi Beyle tayyareci Fuat Bey bugün saat 10 da Yeşilköyden uçacaklar ve saat 11 de Tayyareci Fuat Bey kendi imal ettiği paraşütle Âbideihürriyet tepesi üzerinde beşyüz metre irtifadan tayyareden kendini atacaktır.

Altıncı şube müdür vekilliği

Polis 6 mcı şube Müdürlüğü Vekâletine Belediye yazı işleri mümeyyizi Kadri B. tayin edilmiştir.

Mevadı müştaileyi hamil vapurlar

Mevadı müştaileyi hâmil gemilerin Haydarpaşa açıklarında demirlemeleri, Kabataş ve Beşiktaş açıklarında demirliyecek olan bu gibi gemilerin kontrol muamelesi yapılmıyacağı vapur acentelerine tebliğ edilmiştir.

Kontenjandan evvel gelen eşya

Kontenjandan evvel sipariş edilerek bedeli kısmen veya tamamen teşviye olunmuş bulunan eşyayi ticariyenin gümrüklerden imrarına iki gündür başlanmıştır.

550 seyyah gelecek

Ingiliz bandıralı Otrant vapurile bu sabah 550 seyyah gelecektir.

Heyeti Umumiyeler

Dün bazı şirketlerin heyeti umumiyeleri toplandı

Bursa Asrî kaplıcalar şirketi hissedaran heyeti umumiyesi, dün Ticaret ve Sanayi Bankasında senelik içtimaını aktetmiştir. İçtima da heyeti idare raporu okunarak kabul edilmiş, müteakiben İdare Meclisine yeni aza olarak Yunus Nadi, Ruşen Eşref, Bursa avukatlarından Hulûsi, Rahmi ve Bursa Vilâyet umumî meclisi azasından Gani B. ler seçilmişlerdir.

Heyeti umumiye içtimaından sonra toplanan heyeti idare, riyasete Yunus Nadi ve reis vekilliğine Muhittin Baha B. leri intihap eylemiştir.

Şirketin 550 bin lira olan sermayesi, ileride tezyit edilecektir. Muhittin Baha B. in içtimadan sonra kendisile görüşen muharririmize verdiği malûmata göre, şirketin vücude getirdiği otel ve hamamın 5 - 6 aya kadar noksanları ikmale çalışılmaktadır. Bursa ve bütün Türkiye için birer mükemmel eseri ümran olan bu otel ve asrî kaplıcanın küşat merasimi sonbaharda yapılacaktır.

Ergani şirketinde

Ergani Bakırı Türk Anonim şirketi heyeti umumiyesi de dün toplanmıştır.

Okunan idare meclisi raporunda, Fevzipaşa - Malatya - Ergani demiryolunun Frat nehri sahiline erişmiş olduğu kaydedilerek, bu hattın ikmaline kadar vücude getirilmek üzere, şirketin senevî 15000 - 24000 tonilâto bakır istihsaline kifayet edecek bir imalâtane tesisi için bir mesai programı tanzim ve tatbik etmekte bulunduğu, çakmak taşı damarlarına dair mahallinde tetkikat yapıldığı beyan ediliyordu. Meclisi idare ve murakip raporları kıraat ve bilânço kabul edildikten sonra müddeti biten meclisi idare azasının yerine yenileri seçilmiş ve içtimaa nihayet verilmiştir.

Diğer heyeti umumiyeler

Dün Anadolu Maden, Manganez Türk Anonim şirketleri hissedaran heyeti umumiyeleri de senelik mutat içtimalarını aktetmişlerdir.

Esnaf Bankasının dün akdi mukarrer olan heyeti umumiyesi, üçüncü defa olarak, ekseriyet hâsıl olmadığından tehir edilmiştir.

Dolmabahçe havagazı şirketinde

Dolmabahçe Havagazı şirketi heyeti umumiyesi dün toplanmıştır. Heyet, idare meclisi ve murakip raporlarile hesabat ve bilânçoyu tasdik etmiştir. Şirket bu sene hissedarlara temettü tevzi etmiyecektir. Kârü zarar hesabatı arasındaki fark gelecek seneye terkedilmiştir.

Şirket murakibi Mustafa Hayri B. gelecek sene için de vazifesinde ipka edilmiştir.

Tramvay şirketinde yeni meclis azası

Evvelki gün toplandığını yazdığımız Tramvay şirketi heyeti umumiye içtimaında müddeti hitam bulan meclisi idare azalarının yerine Bürhanettin B. ile M. Ronge ve murakıplıklara Reşit Saffet ve Sezai B. ler intihap edilmişlerdir. Tramvay şirketi 1931 senesi zarfında 60,767,692 yolcu nakletmiştir.

Üsküdar tramvayları

Üsküdar - Kısıklı halk tramvayları Türk anonim şirketi senelik içtimaını dün şirketin Üsküdardaki binasında yapmıştır. Heyeti umumiye meclisi idare reisi Şeref B. in riyasetinde içtima etmiştir. İçtimaa bütün hissedarlar, bu meyanda belediye namına vali ve belediye reisi Muhittin B., heyeti fenniye müdürü Ziya B. ve sair zevat hazır bulunmuşlardır. İçtima saat 11 de başlamış ve 12 ye kadar devam etmiştir.

Heyeti idare ve murakipler raporu okunmuş ve tasvip edilmiştir. 30 haziran 1931 de münakit mukavelenin tatbiki hakkında meclisi idareye salâhiyet verilmiştir. Bundan sonra idare heyeti intihabı yapılmış ve Necip, Yusuf Ziya Beyler ipka edilerek iki yeni aza seçilmiştir. Müteakiben senelik bilânço kıraat ve tetkik edilmiştir. Bilânçoya göre şirket bu sene 168, 786 lira 80 kuruş ve 25 santim masraf etmiştir. Buna mukabil ise hasılâtı 140,920 lira 82 kuruş 50 santimdir. Bu hale nazaran Üsküdar tramvayları 1931 senesinde 55,439 lira 36 kuruş 75 santim açıkla bütçesini kapamıştır. Şirket bu sene de hissedarlara temettu vermiyecektir.

Vilâyette

Muhacir Bonoları

Kısmen hazırlanmıştır yakında gelecektir

Muhacirlerin istihkak fazlası olan alacaklarına mukabil mübadil bonoları verileceği malûmdur.

Bu husustaki istihkak mazbataları buradan Ankara'ya gönderilmişti.

Haber aldığımıza göre Ankara'da teşekkül eden komisyon mazbatalar üzerine kısmen bonoları tanzim etmiştir. Bu bonoların yakında gelmesi beklenmektedir.

Tevziat sırası ile yapılacaktır.

Maaş yarın

Nisan umumî maaşı yarın verilecektir. Ücretli memurların mart maaşları dün verilmiştir.

Vilâyetin vilâyetlerden istediği

Son zamanlarda muhtelif vilâyetlerden iş aramak için bazı kimseler buraya geliyorlar ve iş bulamaymca da vilâyete müracaatle kendilerinin memleketlerine gönderilmesini istemektedirler.

Vilâyet, bu gibi kimselerin parasız olarak gelmelerinin önüne geçilmesini vilâyetlerden istemektedir.

Bugün 1 Nisandır

Karilerimize aldanmamalarını tavsiye ederiz

Bugün Nisanın biridir. Bugün biribirini aldatanlar çoktur. Frenklerden sonra bizde de taammüm eden nisan balığına karşı müteyekkız bulunmalarını karilerimize tavsiye ederiz. Meselâ dün akşam gazetelerinden biri daha takvimin yaprağı kopmadan karilerine nisan balığı olarak Lindberg'in çocuğunu İstanbula kaçırmıştır. Lindberg'in çocuğunun İstanbulda olduğunu bildiren bu haberi gerek Vali muavini, gerekse Polis müdürü tekzip ediyorlar.

Nisan balığına dikkat!

---

arasındaki birlik imzalanan bir mukavele ile nihayet bulmuştu. Bu mukaveleyi o zaman İrlandalıların çoğu kabul etmişti. Fakat De Valera'nın riyasetindeki ekalliyet zümresi reddetmişti. De Valera zümresi ekalliyette kaldıkça, ortada mesele yoktu. Fakat bu zümre son intihabatta kazanmıştır. Binaenaleyh 1921 mukavelesinin ahkâmından iki maddeye karşı vaziyet almıştır.

1 — Muahede mucibince krala yemin edilmesi lâzımdı. Bu yemin ilga edilecek,

2 — Muahede mucibince İrlandada arazisi olan İngiliz lortlarına tazminat verilecekti. Bu tazminatın henüz tediye edilmemiş kısmı — 79 milyon İngiliz — tediye edilmiyecektir.

İngilizler İrlandalılara karşı bir takım tehditler savuruyorlar. Beynelmilel muahedeleri hükümsüz bıraktıklarından sulh ve müsalemet için tehlike teşkil ettiklerini bildiriyorlar. Fakat İrlandalıların buna ehemmiyet vermiyecekleri anlaşıldı. Çünkü Cemiyeti Akvamın aczi sarihtir. Bunun için şimdi İngiltere daha müessir bir silâh bulmuştur. Diyor ki, İngilterede 350 bin İrlandalı vardır. Bunlar ecnebi tebaası addedilecek. Sonra bunların 100 bini de ecnebilerin yapamıyacakları işlerle iştigal ettiklerinden işsiz kalacaklardır.

Bu da pek makul görünmüyor. Çünkü nihayet İngilteredeki zavallı 350 bin İrlandalı da İrlandadaki İrlandalılar gibi, kralın tebaasıdır. İrlandadaki kral tebaası yemin etmiyeceğiz dedikleri için İngilteredeki kral tebaasını cezalandırmak hak ve hakkaniyet ile telif kabul eder bir vaziyet olmasa gerektir. Meğer ki İngiltere İrlandanın tam istiklâlini tanısın.. Bu kral tebaaları da İrlanda tabiiyetine girsin.

Son haberlere göre De Valera İrlanda hükûmetinin resmî cevabını İngiltere'ye vermiş bulunuyor. Yeni İrlanda Başvekili 1921 muahedesini tamamile reddetmiyormuş. Fakat yemin meselesinin esasa taallûk etmediğini ve yalnız ufak "bir teşrifat meselesinden„ ibaret olduğunu söyliyormuş. Tazminat meselesine gelince; bunun için de "mevzu haricidir„ diyormuş. Bu cevabın İngilizleri pek tatmin etmiyeceği tahmin edilebilir.

* * *

Reisicümhur intihabındaki mağlûbiyetlerine rağmen Almanyada Nazistler faaliyetlerine germi vermişlerdir. Bir taraftan 10 nisanda yapılacak ikinci reisicümhur intihabatına iştirake hazırlanıyorlar. Kazanmasalar dahi, alacakları da ha fazla reyle caka satmak istiyorlar. Diğer taraftan da 24 nisanda yapılacak Prusya diyeti intihabatına hazırlanıyorlar.

Fakat daha tehlikeli faaliyetleri, Almanyanın idaresini kanunî yollarla ele geçirmek hususundaki bu çalışmalarından ayrı teşebbüsleridir. Şimdi artık kat'î şekilde anlaşılmaktadır ki, Nazistler Almanya'nın mukadderatını darbei hükûmetle ele geçirmeğe çalışmaktadır. Bu yoldaki faaliyetlerini Dahiliye ve Müdafaai Milliye nazırı Groener gibi salâhiyettar bir ağızdan anlamaktayız. Bu kaç seneden beri zaman zaman keşfedilen tertibattan daha mühim bir program ele geçirilmiştir. Burada Hitlerist'ler Hamburg'da bir darbei hükûmet yapmağı, silâh mağazalarına hücum etmeği, münakalâta vazıyet etmeği, hülâsa bir darbei hükûmetin bütün teferruatını hazırlamışlardı. Fakat Hitleristler 1920 senesindeki Kapp ve 1923 senesinde Münih'teki kıyamlardan ders alarak Berlini işgal etmemeğe karar vermişler. Berlinde külliyetli işçi kütlesi olduğundan sokak muharebelerinde mağlûp olmaktan korkmakta oldukları anlaşılıyor. Berlini muhasara ederek teslim olmağa icbar edeceklerdi.

Nazist'ler şimdiye kadar bu plânlar her keşfedildikçe bunların muhtemel bir Komünist kıyamına karşı alınması mutasavver tedbirler olduğunu söyliyorlardı. Fakat buna artık Almanyada kimse ihtimal vermemektedir.

Vaziyet bu şekilde olduğuna ve Alman hükûmetinin de her şeye vakıf bulunduğuna göre, şu sual akla geliyor. O halde hükûmet neden buna mani olmuyor? Almanya'nın dahilî vaziyetini iyi bilenlerin temina tına göre, hükûmet içinde ve bilhassa müdafaai milliye nezaretinde Hitlere taraftar olanlar vardır. Esasen bütün Almanya, bir taraftan garp devletlerile teşriki mesai, diğer taraftan da Versailles muahedesine karşı isyan arasında sallanıp durmaktadır. Ve Almanyanın beynelmilel vaziyete göre efkâr kâh bir tarafa kâh diğer tarafa meylediyor. Herhalde ansızın sürprizler beklenebilir.

* * *

Lloyd George İngiltereye ayak basar basmaz İngilterede politika hayatı canlandı. Son intihabattan beri Lloyd George seyahatte idi. Binaenaleyh şimdiki gelişi âdeta yeni politika hayatına yeni doğuşu demektir. Geçen hafta uzun bir siyasî nutuk ve bir de kitapla politika sahnesine çıktı. Nutkunda iktidardaki hükûmet adamlarına ve bilhassa hükûmete müzahir olan liberallere hücum ediyordu. Tamirat ve borçlar meselesinden bahseden kitabında da kendisinin vaktile bu kadar tamirat borcunun Almanyadan alınmasına taraftar olmadığını iddia etmektedir.

Lloyd George'un bu iddiasına derhal İngiliz gazeteleri cevap verdi. Versailles muahedesinin kendisinin imzaladığını, bu imzaya takaddüm eden zamanlarda Alman imperatorunu asmak ve Almanyadan harbin masarifini onluğuna kadar tahsil etmek gibi beyanatta bulunduğunu hatırlattılar. Lloyd George derhal o zamanki gazetelerin ve bilhassa kendisine hücum eden Times gazetesinin neşriyatını meydana attı. Times bu yazılarında imperatorun muhakeme ve idamı ve Almanyadan tazminat talebi hakkında LloydGeorge'un fazla mülâyim olduğunu bildirmekte ve bu yüzden kendisine hücum etmekte idi.

Velhasıl bu on üç sene evvelki çamaşırların alenî yıkanmasından öğreniyoruz ki, 1918 deBaşvekilinden, matbuatından sokaktaki adama kadar aklını kaybetmiş. Şimdi o zamanki hataların mes'uliyetini arayorlar. Lloyd George, kendisine mahsus kurnazlıkla mes'uliyeti başkalarına atmak istedi. Matbuat yükü Lloyd George'a iade ettiler. O da matbuata attı. Bu mes'uliyet bahsi bir hafta kadar tenis topu gibi atıldıktan sonra şimdi herkesin mes'ul olduğu anlaşıldı.

Ahmet ŞÜKRÜ

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

1 NİSAN 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet

Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava ekseriyetle açık olacak rüzgâr simali istikametlerden mütedil kuvvetle esecektir.

31-3-32 tarihinde hava tazyiki 767 milimetre en fazla sıcaklık 7, en az 3 santigrat kaydedilmiştir.

Felekten istimdat

Benim müstear ismimi görenler - kaderimize hâkim telâkki ettiğimiz - mevhum (Felek) le hiç münasebetim olmadığı halde ara sıra onun namına bana müracaat ederler .

Bu defa yine böyle bir müracaat karşısında kaldım. Gaziayıntap hapisanesinden bir mahpus bütün hapisanedeki mahkûmların affedilmeleri hakkında bir kaç satır yazmamı istiyor. Hürriyeti elinden alınmış bir adamdan bu bir kaç satır esirgenemez. Ben de yazıyorum. Bu satırların yegâne vazifesi onları isteyeni memnun etmekten ibarettir .

Ben bu satırları yazarken beşeriyetin ceza için araya taraya bulduğu (hapis) usulüne iliştim. Bula bula nihayet Allahın adama verdiği hürriyeti elinden almayı buluyoruz. Kendi verdiğimiz bir şeyi değil... Ne ise bu bahse girişecek değilim .

Yalnız Gaziayıntap hapisanesinden gelen mektubun bir kısmını şuraya yazacağım:

"G. Ayıntap hapisanesindeki sekiz yüze yakın mahpus arkadaşlardan kısmı küllisi masum ve bazı garaz ve iftiraların kurbanı olarak mağdur edilmiş ve bir kısmı ise haksız tahriklerin husule getirdiği gazap veya şedit elemlerin tesiri altında irade ve ihtiyarlarına hâkim olamadıkları anlarda yapmış oldukları cürümlerin neticelerini pek acı olarak seneler den beri hapishanenin mensî ve mukassî köşelerinde inleye inleye çekerek mütenebbih olmuş, ıslahı enfsetmiş ve yapmış oldukları cürümlerden her an, her saat izharı nedamet ve peşimanî eylemekte ve çıktıklarında bir daha cürüm işlememeğe azmetmiş bulunmaktadırlar."

Hiç bir mahkûm tecziyesini haklı bulmaz ve yine kimse iddia edemez ki; her verilen hüküm haklıdır. Onun için bu yazımın mana ve hüküm kısmına bakmayın. Yalnız ifadenin ve uslûbun temizliğine bakın! Vakıa bu bir şah eser değil amma, hücra bir hapishaneden gelişini düşünürseniz kıymetini daha iyi takdir edersiniz. Ben bugün yazısı okunuyor zannedilen muharrirler içinde bunun kadar yaza mayanları tanırım..

Ticaret odası ve fukaranın eşeği

Bizim Ticaret odası bugünlerde küçük esnaf ile hastahane mektep ve doktorlara musallat oldu... Neden?.. Mesele açık. Kaydiye namile para alıp iradını arttırmak için... Yoksa onların kırk para fazla kazanmasına çalışacak değildir. Bunu kendisi de iddia edemez.

Biz evvelâ Şehiremaneti ve Ticaret müdüriyeti emrile küçük esnafı bir takım cemiyetlere kaydettirdik. Şimdi de Ticaret odasına kaydettireceğiz.. Doktorları Tababet odasına kaydettirdik.. Bir de Ticaret odasına kaydettiriyoruz.. Yarın bir üçüncü veya dördüncü oda daha çıkıp ta bunları kayda teşebbüs etmiyeceği malûm değil.. Çünkü mevcut iki odanın ikisinin de vücudü mahza nimet olduğu iddia edilmektedir. Bu nimetlerin artması neden muhtemel olmasın.. Kendisine irat temini noktasından hareket edilince her hareketin mantıkla bir akrabalığı bulunabilir.. Yalnız bulunamıyan nokta, bu kaydedilen, adam, müessese, hastahane ve mektebin kârını arttırmak yoludur.

Bizde bir garip hal vardır. Hemen hemen her işimizde göze çarpar.. Biz hiç akıl ve hayale gelmiyen işler çıkarmak hususunda yektayız... Umulmadık zaman ve şekilde iş çıkarırız , müşkülât, çözülmez kör düğümler ihdas ederiz. İşte hastahanelerin ve mekteplerin, doktorların Ticaret odasına alınması hakkındaki teşebbüs te bunun bir nümunesidir..

Ticaret müdüriyeti, vilâyet, Ticaret vekâleti, Maarif vekâleti, Sıhhiye vekâleti hep bu mesele ile meşgul olacaktır. Belki altı ay, bir sene sonra bu iş hallolunca memnuniyetle büyük bir nefes alırız ve,

—Bu iş te hallolundu... deriz....

Allah fakiri sevindirmek istiyince eşeğini kaybettirir, ve tekrar buldurur muş.

FELEK

İrtihal

Elektrik şirketi Kadıköy şubesi müdürü Osman Tevfik Beyin valdeleri Hf. dün sabah irtihal etmiştir. Cenaze merasimi dün yapılmış ve merhume Karaca Ahmet kabristanındaki medfenine tevdi edilmiştir. Osman Tevfik Beye ve ailesi erkânına beyanı taziyet ederiz.

San'at hareketleri

Mimar Sinan

Ölümünün 344 üncü yıldönümü münasebetile..

Yazan: Mimar Ö. Faruk Galip

Bugün ölümünün 344 üncü yıldönümü münasebetile Türk vatanının her köşesinde hayatı ve eserleri yeniden hatırlanan Mimar Sinan 1490 - 1588 seneleri arasındaki bir asırlık ömrünü Türk san'atına hasretmiş büyük bir san'atkârdır. Sinan medeni seviyemizde yegâne varlığı teşkil eden, Türk san'atının yegâne ölmez eserlerini yaratan Türk mimarları arasında en çok tanıdığımızdır. Buna rağmen hâlâ; her köşede parlayan şaheserlerini görmek, tetkik etmek, öğrenmek isteyenler yollarını bulamamışlardır. Kurulduğu toprakları şereflendiren, san'at abidelerile yaşadığı devrin; medeniyetini, kabiliyetini ve zevkini, taşlara, demirlere, topraklara işleyerek fanilikten, ebediliğe ulaştıran Mimar Sinanı hâlâ tanımayoruz.

Kayseriden neccarlıkta usta olarak 23 yaşında 1513 İstanbula gelen Mimar Sinan Acemi oğlanlar kışlasına yerleşmiştir. Doğuşunda büyük bir san'at ruhu taşıdığına şüphe olmayan Koca Sinan hiç bir zaman gelişi güzel yetişmiş bir kalfa değildir. Bilâkis yaşadığı asrın en yüksek çalışmasını yapmış, küçükten büyüğe doğru mesleğini tahsil etmiş ve en büyük san'at merkezlerini gezerek, tetkik ederek san'atinda yükselmiştir. Sinan İran san'atıla başladığı 1514 Çaldiran seferi tetkikatını Mısır, Arap, Finike, Yunan, Roma asarını yakından görerek ikmal etmiş. Balkanları, Budapeşteye kadar gezmiştir. Görülüyor ki Sinan sanat gözile,öğrenmek aşkıyla her gittiği yerden istifade ederek en esaslı bir tahsil yaparak yükselmiş Mimar olmuştur.

Hakikaten biz de 1538 de Sinanı - vefat eden Mimar Acem Alinin yerinde - hassa Mimarlığında buluyoruz.

Sinan tarihi vefatı olan 1588 senesi martının 31 ine kadar durmadan dinlenmeden çalışmıştır. Bugün çoğu gaip olan camiler, saraylar, köprüler, hanlar, medreseler, hastahaneler, kervansaraylar, hamamlar, sebiller, imaretler, çeşmeler, su bentleri, çarşılar, evler, kütüphaneler yapmıştır. Elimizde bir esaslı tetkiki koleksiyonu bulunmayan Sinanın asarı, her gün bir az daha eksilmesine rağmen hâlâ koca bir san'at tarihini dolduracak kadar çoktur. İmparatorluğun futuhat devirlerinde canlı bir tarih olarak gittiğimiz her yerde Sinanı görmek kabildir. O ordunun her zaptettiği şehre Türk san'atının damgasını basmıştır. Her geçtiği yola, suya Türk dehasının, Türk medeniyetinin buralardan geçtiğini söylemiş, hakikata, sadeliğe, asalete olan ruhî yakınlığını işlemiştir. Bugün dünya medeniyetinde Türk güzel san'atlarını yalnız mimarî şaheserlerimizle gösterirken bunda en büyük şerefin Sinana ait olduğunu hatırlamalıyız. Sinanın kemale ermiş, temamen hazmolunmuş birer san'at kompozisyonu olan bütün eserleri le Türk san'atının hakiki güzelliği göze çarpar. Sinan Bursadan başlayarak Edirne ve İstanbulda muhtelif tecrübeleri yapan Türk mimari san'atının bir ecolünü sıkı disiplin altında toplamış ve ona can vermiştir. Sinanın kütlelere, hacmlere ruh veren büyük san'ati yakın ve uzaklarda fırtınalar yaratmış yetiştirdiği çırakları tarafından şarkta ve garpte yayılmıştır. Mezar taşlarına Sinanın çirakları olduklarını iftiharla yazdıran bir çok Mimarlar - Mimar küçük Yusuf - Mimar Ramazan ağa, mimar İşa ağa, ilk Sinan mektebinin ilk yolcularıdır.

Sinanin kısaca hayatından bahsettikten sonra bir az da bugünden konuşalim.

Yaşadığımız günlerde Sinanı en çok sevenlerden biri olduğuna hiç şüphem olmayan Edirnede mimar arkadaşım Kemalettin Bey de dahil olduğu halde bütün Türk mimarlarının bütün Türk san'at kârlarının nihayet bütün Türk münevverlerinin kalbindeki sönmez, irişilmez bir hörmet ve sevgiden başka Büyük Sinana karşı aceba hangi müverrihimiz, hangi ilim adamımız, hangi mimarımız vazifesini yapmıştır. Bir çok eksikliklerine rağmen hâlâ Sai Mustafa celebinin Tezkeretülbünyanından daha esaslı elimizde birşey yoktur. İnkâr olunamazki Dr. Rifat Osman, Dr. Süheyl gibi san'at muhibleri, Ahmet Refik gibi bazı tarıhcilerimiz bu yolda kıymetli adımlar atmışlarsa da Sinanı mimar olarak tanımak için bugün daha esaslı daha akademik çalışmak lâzımdır. Bugün daha Sinan mektebinin klase edilmiş bir Alfabesine bile malik değiliz. Sinanı eserlerinin arasında aradığımız gün en doğru yola girmiş olacağız.

Bugün İstanbul halk evi Güzel San'atlar şubesi ilk işi olarak Sinanı hatırlamakla faaliyete geçiyor. Türkiyenin her yerinde bugün Sinandan bahsolunuyor. Yazılar yazılıyor, nutuklar söyleniyor, çelenkler konuyor. Bu büyüklerini tanıyan kadirşinas milletlerin bir nümayişi demektir. Çocuklarımızı terbiye ederken, halkı yükseltirken Türk vatanına Türk medeniyetine hizmet edenlerin en ilerdekilerini tanımak ve tanitmak lâzımdır. Halk evi güzel san'atlar şubesi iyi bir görüşle Sinan gününü kendine başlangıç yaptı. Ondan bu yolda yürümesini istemek hakkımızdır.

Sinan asarını toplatmak neşrettirmek daha evvel Akademinin vazifesi olmakla beraber İstanbul Halkevini de ön safta yer almış göreceğimiz muhakkaktır.

Büyük bir ilmî gaye için çıkarılan "Mimar" mecmuasının nisan sayısı geçen sene olduğu gibi "Mimar Sinan" a tahsis olunmuştur. Mimar mecmuasının hissesine düşen vazifeyi yaparken küçük mikyasta bile olsa Sinan asarını toplaması sevinç verici bir hareket tir. Bilhassa Sinanın dinî mimaride olduğu kadar içtimaî sivil, ve askerî mimarideki muvaffakiyetleri üzerinde çalışmamız lâzımdır. Sinanın içtimaî hayattaki eserleri: hanlar, kervansaraylar, köprüler, su bentleri, hastahaneler, çarşılar, sebiller, hamamlar beş yüzü geçer, ayrıca zamanın büyüklerine yaptığı konak, saraylar 33 kadardır. Maalesef bugün çoğu elimizde kalmamıştır. İstanbul kırk çeşme su yolları, Beşiktaş kasrı, eski yalı köşkü, Prut üzerine - Buğdan seferinde yaptığı - köprü. Alpulluda Sinanli köprüsü, bilhassa Gebzede-baş ta çobanMustafapaşa camii olmak üzere öyle güzel ve canlı eserler var ki, hemen her yerinde Sinanın elinden ve yahut üslûbundan - Sinanın çıraklarından Hüsam kalfanın da Gebzede himmeti çoktur - küçük evlere kadar şah eserlerle doludur. Nihayet vefatından bir sene evvel - 1587 - de yaptığı Fatih yangınından sonra bugün yalnız minaresi kalan "Sinan Mescidi" büyük mimarın yegâne kendi malı ve en son eseridir.

FARUK

Dr. Celâl Tevfik

Zührevî ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci Muradiye caddesi No. 35.
Her gün saat 14-19.

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL (1200 m. 5 kilovat) 18 Gramofon, 19,30 Vedia Riza Hanım heyeti, 20,30 Habibe Molla, 21 İnci Hanım heyeti, 22 tango.

BELGRAT (429,8 m.) — 18 Çek çe ders, 19,05 Viyana radyosu.

BÜKREŞ (394,2 m.) — 19 konferans, 19,40 gramofon, 20 şarkı, 20,30 konferans, 20,45 tiyatro,21,15 cazbant.

BUDAPEŞTE (550,5) m.) — 18 konferans, 18,30 konser, 19,40 büyük konser, 21,45 radyo jurnal.

ROMA (441,2 m.) 20 radyo jurnal, 20,45 operet, 22,55 son haberler.

VARŞOVA (141,1 m.) — 19,45 radyo jurnal, 20 musiki musahabesi, 20,15 konser, 22,30 radyo jurnal, 22,50 dans havaları.

VİYANA (517,2 m.) — 18,15 radyo jurnal, 19,05 senfonik konser, 22,35 dans havaları.

Sinema- Tiyatro

Darülbedayi son temsilleri

Bugün akşam saat 21.30 da Cümhuriyet halk fırkası Şişli idare heyeti himayesin de

Saatçı

Şarkılı komedi
3 perde
Son defa olarak

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Cumartesi, pazar ve pazartesi akşamları umumî arzu üzerine SAATÇİ komedisi oynanacaktır.

RAŞİT RIZA TİYATROSU
Şehzadebaşı

Bugün matine saat 15 de gece saat 21,30 da
AFACAN
Komedi 4 perde
Nakleden : Mahmut Yesari B.

ECONOMOU OPERET HEYETİ
Fransız Tiyatrosunda

Bugün birinci matine saat 14,30 te LES APACHES D'ATHENES. İkinci matine saat 18 de TRİS AGAPES. Akşam saat 21,30 te TO KORİTZİ TİS GİTONİAS.

Kadıköy icra dairesinden: Bir borçdan dolayı mahcuz olan iki reis inek 10-4-932 tarihine müsadif pazar günü saat 9 dan 12 kadar Üsküdar pazar mahallinde ihale pul resimleri dellâliye müşterisine ait olmak üzre talip olanların orada bulunacak memura müracaatları ilân olunur.

Yelkenli Kotra

Mükemmel bir halde kamaralı bir yelkenli kotra kelepir fiatına satılıktır. Taliplerin A. M. rumuzile Galata postanesi 230 No. kutu adresine tahriren müracaatları.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Galatada perşembe pazarında Marikyan hanımda 12 numarada Mukim Marikyan efendi alacaklılarına kongurtato teklif etmiş olduğu ilân olunur.

SİNEMALAR

Majik Sevenlerin günahı
Douglas Fairbanks Jr. Rose Hobart

Harp kadar heyecanlı bir aşkı, aşk kadar kuvvetli bir harbi yaşatır 10,000 kişilik bir ordu, 10 batarya topçu kuvveti filminin meraklı mevzuuna iştirak etmişlerdir.
İlâveten: P. D. C. dünya haberleri.
Bugün 10,30 te tenzilâtlı matine.Duhuliye 25 kuruştur.

Dün akşam ASRİ SİNEMADA
İlk defa olarak gösterilen
HİCRAN ÇİÇEĞİ
(FLEUR DU VICE) filminde.
Sinemanın şayanı hayret iki büyük san'atkârı. LLOYD HUGUES ve MARY ASTOR büyük takdirler uyandırmışlardır.
Fevkalâde güzel olan bu eserde hicran ile aşk her bir şekilde cereyan etmektedir.
BU HARİKAYI HEPİNİZ GÖRÜNÜZ!
Perde aralarında: Bugün saat 16,30 matinesinde ve suvarede ZENGİN VARYETE NUMARALARI.

BUGÜN
ALEMDAR SİNEMASINDA
Mevsimin en şen komedisi
GEL EVLENELİM
Fernand Gravey
Marguerite Moreno
Tarafından Fransızça sözlü,şarkılı ve gülünçlü film.
Ayrıca: Paramount hali hazır dünya havadisleri ve Mickey Mouse canlı resimler.
Gündüz: 2 - 4 - 6, gece 9,30 ta

OPERA SİNEMASINDA
ÇOBAN AŞKI
(L'AMANT DE LA BERGERE)
Berlinde çevrilmiş rumca sözlü ve şarkılı filim.
Bugün saat 10,30 te tenzilâtli matine. Duhuliye 25 kuruştur.

Satılık Hane

Fatih kazası Malmüdürlüğünden:

Edirnekapı Tekfur sarayında Çakırağa mahallesinin Hançerlikilise sokağında iki tarafı arpacı Mustafa ve Remzi Ef. arsası ve bir tarafı Koçonun kızı ve bir tarafı tarikiâm ile mahdut atik 27 cedit 25 No. lu hane 28 Mart 932 tarihinden 21 Nisan 932 tarihine kadar yirmi beş gün müddetle müzayedeye konmuştur. İştirasına talip olanların 21 Nisan 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da Fatih kazası Malmüdürlüğünde müteşekkil müzayede ve ihale komisyonuna müracaatları. (1146)

BİR TAVZİH

" Son Posta gazetesinin 29 mart 32 ve 603 numaralı nushasında Bozcaadaya vapur oğramadığından dolayı halk vetüccarların sıkıntı içinde olduklarını ve şekerin 65 ve 75 kuruşa satıldığını hayretle okudum her halde bir maksadı mahsus üzerine Bozcaadadan yazıldığı anlaşılan şu haberin temamen aslı olmadığını ve adamıza her hafta muntazaman Hantal zade Tayyar ve Seyyar vapurları ile Selâmet vapurunun oğradığı ve eşyai tücariyeleri nakil ve her hususta adanın ihtiyacatını temin eylediği gibi şekerin 50 kuruştan fazlaya satılmadığını ve şu hakikatı hâlin gazetenizin bir kenarına yazılmasını hürmetlerimle rica eylerim ef."

Bozcaada teceddut mahallesi muhtarı ve daimi abunenizden
SOKRAT

Asabî taharrüşlerden, asabî raşe ve halecan kalpten mustarip olanlar Bromural «Knoll» tabletleri almalıdır

Bromural «Knoll» tabletleri dünyada en ziyade müteammim âsap müsekkini ve münevvimdir. Bu müstahzar milyonlarca vakada tecrübe edilmiştir ve hergün binlerce doktorlar tarafından tavsiye olunmaktadır. Alındıktan 20 dakika geçer geçmez, şayanihayret olan müsekkin tesirini gösterir. Uzun zaman alınsada hiç bir zararı yoktur. — Eczanelerde 10 veya 20 tabletlik cam tüplerde satılır. — Fabrikası Almanyada Rhein üzerinde Ludwigshafen, de KNOLL A.-G. dır.

Milliyet'in Edebî Romanı: 56

GÖZYAŞLARI!.

Etem İZZET

— Zibidi Ahmet!.

— Tevekkeli sana zibidi dememişler. Beni soymak için zibidinin dik âlâsı olmalı..

Dedim. Alındı:

— Anam avradım olsun seni bilmedim. Ne bileyim ben moruk senin burada ayazlayacağımı?. Yoksa sen de birini mi düşürecektin?.

Dedi ve.. devam etti:

— Canın için doğru söylüyorum. Ben seni burada yatar görünce dilenci sandım. Ne bileyim?. Kopukların bazılarında öyle çok para çıkıyor ki.. Hele biraz da dırlandılar mı, usturanın ucunu gördüler mi sökülüveriyorlar..

— Kendi hesabına mı çalışıyorsun?.

Dedim

— Yok be.. Çakalın işçisiyim!.

Dedi. O da bana sordu:

— Arakçı mısın?.

Hiç bir şey değildim. Düşündüm. Fakat, bozmadım:

— Ne iş olsa yapıyorum..

Devam ettik.

— Kiminle berabersin?.

— Yanlızım!.

Ve.. ilâve ettim:

— Hem işle, hem de anafor ver. Bana vız gelir!.

Zibidinin hoşuna gitti . İçini çekti.

— Senden iyisi yok. İmanına yandığım biz yakayı sıyıramadık. Çakal ses çıkarmasa bile birinci işçi, ikinci işçi, anasının işçisi babasının işçisi hepsi asılıyorlar. Zaten ne çıkarıyoruz ki ne pay verelim?. Uçlanmadınmı yumruk ensendedir.. Amma, ne yaparsın!.

Ve.. yine hayretle sordu:

— Peki amma moruk, sana nasıl diş geçiremiyorlar?.

Soğuk kanlı cevap verdim:

— Biz kaçın kur'asıyız be Zibidi. Afiye hiç gelmem. Bağırsağını döküveririm. Şimdi değil ya. Çok eskiden, bir iki de bana asıldılar, Raçonlarını başlarına indiriverdim! Hepsi tüydü.

* * *

Zibidi ile çarçabuk ahbap olmuştuk. Dilim başka, içim başka söyliyordu. Kendi çıkarıma bakıyor, ben de bir yere kapılanmak istiyordum. Fakat, düşkünlüğü belli etmemek lâzımdı. Onun için hep yüksekten alıyordum. Tokatlıyandan beraber kalktık.

Yolda da epeyce konuştuk. Tekrar ettim ve:

— Beraber çalışalım..

Dedim.

— Ne iş yaparsın..

Diyor, bunu öğrenmekte ısrar ediyordu.

— Hepsini..

Dedim ve.. saydım:

— Adam vurdum.

Hırsızlık ettim!.

Kasa boşalttım.

Adam soydum.

Karmanyola, manita, papelcilik hepsini yaptım!

Ve.. ilâve ettim:

— Yalnız yankesiciliği kıvıramam!.

— Şimdi ne yapıyorsun?..

Dedi. Yalanın en büyüğünü kıvırdım:

— Kodesten bu akşam çıktım. Bir cerhten sekiz senem vardı Daha ne yapacağımı kestiremedim. Eğer birisini düşürürsem soyacağım!.

O zaman:

— Hah şöyle söylesene bemoruk. Onun için bu gece ayazdasın..

Dedi ve.. sordu:

— Delikte besleyicin yok muydu?.

— Cılız Mustafa, Sırım Ferhat... filân vardı amma onları da uğrattılar. Dışarıdayken onlarla ortaklama iş yapardık. Şimdi daha piyasayı kolaçan etmedim!

Dedim.

* * *

Yürüye yürüye tünele kadar gelmiştik. Neredeyse sabah olacaktı. Hava alacalandı. Zibidi:

— Ben tüyek..

Dedi. Kendi kendime:

— Gözü tutmadı galiba?.

Dedim, ona da söyledim:

— Nereye?.

Hani beraber çalışacaktık?.

Vaz mı geçtin?.

Ve.. iknaa çalıştım:

— Beraber işlemek iyi olurdu be Zibidi!

Sen daha benim ne meta olduğumu bilmezsin..

Çok kazanırız!

Ense yaparsın!.

Zibidi kanmadı. İşi pişkinliğe döktü:

— Fena demiyorsun amma moruk, Çakal dünyayı başıma dar eder...

Dedi ve.. arkasından sahici bir çakal çığlığı kopararak tabanlarına hız verdi:

— Ovvreeeeyt!.

* * *

Zibidi tüyünce tünel meydanında yine yapayalnız, elim koynumda kaldım. Adeta içlendim. Gözümden acı bir yaş damlası indi. Kendi kendime acındım:

— Ne olacak senin bu halin?.

Bu kadar da yalan söyledin yine bir Zibidiyi kandıramadın!.

Kimsenin gözü seni tutmuyor!

Bu koskoca serserilik âleminde tek başına kaldın!.

Yiyecek ekmek bile bulamıyacaksın galiba?.

Ve.. gözlerim birden daldı. Beynime kan hücum etti. Kafam birden bin bir hatıranın ayaklandığı bir kıyamet yeri oldu. Yedi sekiz sene evvelki tünel ve hariciye şifre müdürü Ruhi Bey bakışlarımda dirildi.

Naran'ın telefon edişi, benim hemen daireden çıkışım, ortalığı biribirine kata kata tünel meydanına gelişim. onunla buluşuşum ve buradan Mulatyaya gidişim; ona kalbimi döküşüm ve onun bir bakışta sürüyen, bağlayan, esir eden, büyülü, sihirli gözleri gözlerimin önündeydi!

Başım döndü, sendeledim, düşecek oldum. O zaman tekrar kendime geldim.

— Allah kahretsin!.

Lânet olsun..

Dedim ve.. dişlerimi gıcırdata gıcırdata sıktım. Bu diş sıkış içimdeki kahrı sindirdi, kini, hırsı ve gayzı boğdu. Yine biran evvelki miskinliğim üzerime geldi.

— Her yer bana tekne..

Dedim. Ve.. ilâve ettim:

— Daha bir iki saat uyuyabilirim..

Tünel Tokatlıyan önünden daha mükemmeldi. Zaten ızgaraların üzerine yatmış bir iki kopuk görünüyordu. Ben de gittim, onların ilersine kıvrıldım.

(Devamı var)

SİNEMA ÂLEMİ

Haftanın filmleri

Elhamra — Meksikalı dansöz (İngilizce film) Çarşambadan beri.

Artistik — Diksiyana (İngilizce film) Perşembeden beri..

Melek — Düşes olacaksın (Fransızca film) Geçen çarşambadan beri.

Glorya — Bahriye eğleniyor (Fransızca film) Cumartesinden itibaren.

Majik — Sevenlerin günahı (İngilizce film) Perşembeden beri.

Elhamra'da

[Meksikalı dansöz]

Oynayanlar: Leo Gaillo
Dorothy Burgess
John Mac Brown,

Bir Amerika mevzuudur. Artistlerden beklenen şey tiyatro san'atın dan ziyade sinema artistleri ve bilhassaAmerikan filmlerin artistleri olduğuna göre muvaffak olmaktadırlar. Filmde kasırga ve takip sahneleri şayanı dikakttir. Filmin Amerika flimlerinden ayrılan yegâne noktası sonudur.

Film bir macera filmidir. Meksikalı bir dansöze âşık olan bir zengin çiftlik sahibi kendisini bir polis memurunun rekabeti karşısında görüyor. Dansöz iki namzetten polisi tercih etmektedir. Fakat zengin çiftçinin ısrarları karşısında onunla evlenmeğe razı oluyor . Amma polis peşinde... Düğün gecesi polis dansözü kaçırıyor. Tekrar yakalıyor, tekrar kaçırıyorlar ve nihayet bir yabani manda sürüsünün önünden kurtulamıyarak ölüyorlar..

Artistik'te

[Diksiyana]

Oynayanlar: Bebe Daniels
Everett Marshal,

(Bebe Daniels) sessiz filmlerin en meşhur artistlerinden idi. Sesli olarak ta ilk film çevirmeğe başlayanlardandır. Buna rağmen memleketimizde her zaman görülen bir artist değildir. (Bebe Daniels) in sanati daha ziyade eğlenceli filmlerdir. Bu filmde (Bebe Daniels) genç ve bedbaht bir âşık kız rolündedir.

Filmin mevzuu bir canbazhane kızının bir zengin genç ile sevişmesidir.

Diksiyana ismindeki canbaz kızı bir zengin çiftçinin oğlu sever ve ailesinin yanma götürür. Amma canbaz kızı olduğunu söylemez. Diksiyana'yı canbazhaneden biri daha seviyor. Bütün film bu iki sevgilinin entrikalarile doludur. Kız genç çiftçinin ailesi kızın canbaz olduğunu öğrenince onu evden kovuyor. Fakat canbazhaneye almıyorlar. Çiftçinin oğlu ile rakibi arasında düello olmak tehlikesi hâsıl olur . Canbaz kız müdahale eder ve çocuğu kurtarır.

Melek'te

[Düşes olacaksın]

Oynayanlar: Fermand Gravey,
Marie Glory,
André Berley.

Geçen haftadan beri gösterilmekte olan bu film evvelce de söylediğimiz gibi eğlenceli ve hoş bir filmdir.

Zengin bir balık tüccarının kızını bir asılzadeye vermek arzusile düştüğü gülünç vaziyeti gösteren bu filmde oynayan Marie Glory'nin rolü Küçük Daktiloda ki kadar mühim değilse de genç Fransız artisti Fermond Grovey çok muvaffak olmuştur

Glorya'da

[Bahriye eyleniyor]

Bu film bize Fransız komiklerinden Bach'in bir filmini gösteriyor. Bach çok kuvvetli bir komiktir. Meşhur Milton'a rakip olmak üzere film çevirmiştir. Bu film cidden eğlenceli bir vodvildir.

Bu sıra yanlışlıklar ve tuhaflıklar vardır.

Mevzuu, bir zıhlı süvarisinin gemide kızını gelin ederken davet ettiği eski bir arkadaşı yüzündan düğünde hasıl olan gülünç karışıklıklardır. Film haftanın yeni filmleri içinde en kuvvetli vodvildir.

Majik'te

[Sevenlerin günahı]

Oynayanlar; Douglas Junior
Rose Hobart.

Bu haftanın en güzel dramı

Mari Glory Düşes olacaksın filminde

Üstte Sevenlerin günahı filminde Douglas Junior.Altta Meksikalı Dansöz filminden bir sahne

filmde çok muvaffak olduğu gibi Rose Hobart'da çok güzeldir. Rose Hobartda çok güzeldir. daki müşterek bir aşkın tevlit ettiği endişeli sükût havası çok iyi yapılmıştır. Üç dört haftadan beri üstüste kaydettiği güzel ve kuvvetli filmler serisine bir daha ilâve etmektedir.

Filmin mevzuu:

Tom ve Cak iki kardeştir. İkisi de zabittir ve cephededirler. Bir kısa izin esnasında her ikisi de ayrı kızı severler, ve bunlardan yalnız birisi onunla evlenir öteki ne olur, bunu filmde görmek daha doğrudur. Cak rolünde Douglas Junior çok iyidir.

Fernand Gravey Marie Glory

"Düşes olacaksın" filminin iki baş artisti Fernand Garavey ile Maire Glory'dir. Bunların her ikisi de muvaffakıyete alışmş artistlerdir. Bir fimde ne zaman meydana çıksalar gençlikleri ve neş'eleri ile ortalığı teshir ederler.

Fernand Gravey der ki:

"Sinemaya başlayalıdan beri siyah elbiseden kurtulamadım. "Cicim" filminin bir çok sahnelerinde frak giymiştim. "Fraklı adam" da bilirsiniz ki filmin adı üstündedir. "Gel evlenelim" filminde de bu böyle devam etti. "Düşes olacaksın" filminde ise bir marki oldum. Tabiî şık ve modern bir marki. Allahım, öteki filmler de hep böyle mi olacak?

Bu son filmdeki eşim Marie Glory ise filmde gençlik hayat, neş'e, kahkahadır. Cazibesine insan sebebini anlamadan kapılıyor. Bir kaç sene evvel bir falcı Marie Glory'nin avucuna bakmış ve şunları söylemiş:

"Etrafınızda para görüyorum Sonra size bir iş açılıyor ve on parmağınızla bu işte muvaffak olacaksınız ve... Düşes olacaksınız."

Hayatta olmasa bile, filmde falcının dediği çıktı. Kim bilir, belki hayatta da çıkar. Marie Glory ilk defa "Para" filmini çevirmişti. Ondan sonra "Daktilo" filmini çevirdi ve on parmağının maharetini gösterdi. Son filmi de "Düşes olacaksın" filmidir. Falcının hakkı varmış.

Sinema âleminin mes'ut çiftleri

Izdivaç hakkında ne diyorlar?

Erkek olsun, kadın olsun, sinema artistleri bazan ayni sene içinde bir kaç defa evlenip boşanıyorlar. Bu ne rezalet diyeceksiniz. Fakat aele yok. Bütün bu evlenip boşanmalar sinema perdesinde oluyor.

Fakat hakikat ta aşağı yukarı bundan farklı değildir. Yalnız bunlar içinde model diye gösterilen karı kocalar da yok değil!

Bunlar içinde en ziyade ismi geçenler Maurice Chevalier ile karısı Yvonne Valli'e ve Douglas Fairbanks ile karısı Mary Pichford'tur. Şimdinye kadar bu iki meşhur artist çiftleri hiç bir şey ayıramamıştır. Şu var ki bu çiftler beraber hemen hemen hiç bir film çevirmemişlerdir. Birer tek filmden maada her iki çiftin beraber oynadıkları görülmemiştir.

Sahne vazı olarak bir kocaya sahip olanlar, ekseriya kocalarının nüfuz ve idaresi ile büyük bir sinema artisti oluyorlar. Bunlardan Fransoise Rosy'i zikredebiliriz. Bu kadın sahnede muganniye idi. Kocası Jacques Feyder onu tanmmış bir sinema artisti yaptı.

Anny Ondrada kocası Chares Lemal ile bir çok filmler çevirdi. Anny şoför, Anny, seni seviyorum, Anny de Monparnasse ve saire..

Carmen Boni de Augusto Genina isminde bir İtalyan sahne vazımın karısıdır. Quartier Latin'ı onun idaresi atında çevirmiştir.

Vando Greville'de "Müntehirler katarı,, nı kocası Edmond Grevillein idaresi altında çevirmiştir.

Bu artistler Avrupa'lıdırlar. Amerika'da da sahne vazıları ile evlenen sinema yıldızları çoktur..

Meseâ Norma Shearer'in kocası King Thalberg Amerika'nın en tanınmış sahne vazılarındandır. Dolares del Rio'nun kocası Ceric Gibons'ta bir sahne vazıdır.

Betty Compson ise eski kocasından boşanır boşanmaz Hugh Trevor karısını aldı. Birlikte Meksikaya gittiler ve dönüşte, mizaçları uyma dığı için, boşandılar.

Bunun sebebini soranlara Betty Compson şu cevabı veriyor:

— Bence bir aşkın tamamile ölümünü beklemek doğru değildir. Çünkü bu intizar insanda ancak fena hatıralar bırakabilir ki, ben bunu doğru bulmayorum.

Bilâkis aşk alevinin sönmeğe yüz tuttuğu hissedilir edilmez bir kadın erkekten ayrılırsa, insanın kalbinde saadetin bir az daha devam etmesi mümkün olduğu tarzında bir his kalır.

İki sene evvel Rod la Roque ile evlenen sarışın Alman artisti Vilma Banky Hollyvood'da en mükemmel zevce olarak gösterilenlerden biridir. Şimdi sinemadan ziyade sahnelerde çalışan bu artist diyor ki:

— Ev kuracağınız yuvadan evvel kocanızı düşününüz. En mühim mesele budur. Kızlar ekseriya evlendikten sonra, kocalarının daima evde bulunacağını zannederler. Halbuki kocanın evden ziyade ömürlerini sokakta geçirmek mecburiyetinde olduklarını hiç hesaba katmazlar. Sonra milyarder de olsanız, parayı hesaplı sarfediniz. Çok aileler bilirim ki, âdi bir para meselesi yüzünden en güzel aşk romanlarını yarıda bırakmışlardır. Bilhassa kadının masrafında ölçü lâzımdır. Kadın kocasına manasız bir bebek değil, hakikî bir hayat arkadaşı olduğunu göstermelidir.

Douglas Fairbanks'ın oğlu ile evlenen Joan Crawford ise şöyle söylüyor:

— Benim hayatta bir prensipim vardır. O da şudur: Muvaffak olmak imkânı olmayan bir teşebbüse girişmemek. Zamanımızda bir şadın kocasını ve kendisini mes'ut edemiyeceğini anlar anlamaz böyle bir tasavvurdan hemen vaz geçmelidir. Evvelden genç kızların bir tek gayesi vardı. Maddî hayatını temin edecek bir erkek bulmak. Diğer bütün meseleleri talî derecede addederdi. Halbuki bugün kadın eskisine olduğu halde mes'ut değildir. Çünkü erkeklerin çalıştığı her sahada çalışan kadının, izdivacın bütün bunlardan daha çok nazik bir teşebbüs olduğunu takdir edemeyişidir. Bir kız her hangi bir erkeği nikâh memurunun önüne sevketmeğe muvaffak olmakla partiyi kazanmış sayılamaz. Bilâkis asıl müşkilât o dakikadan itibaren başlar. Zira izdivaç mizaçları tebdil etmez. İki mizacın biribirlerine alışması için de oldukça dikenli bir devre geçirmek zarureti vardır. Kadınlar umumiyetle izdivaçtan çok şeyler beklerler. Kocalarını kira getiren bir nevi irat addederler. Onun içindir ki, ben erkeklerin karılarından usanmalarına hayret etmiyorum. Ben de bidayette gayri kabili tahammül idim. Son derece kıskançtım. Kocamın en küçük hareketlerini kontrol ve muahaze ederdim. Fakat bereket versin ki, yanlış bir oldan gittiğimi anladım ve aile saadetini, intizamını, geçimini, yuvaya alan muhabbeti kurtardım.

Yukarda soldan sağa Douglas Fairbanks ve karısı Mary Pickfords, Yvonne Vallee ve kocası Maurice Chevalier, aşağıda solda Dolores del Rio ve kocası Gilbons, sağda Suzy Vernon ve kocası, altında John Barrymore ile Dolores Costello, aşağıda küçük Douglas Fairbanks ve karısı Joan Cravford.

Sinema haberleri

* Almanya'da Hitler taraftarları Emelka firmasını satın almak niyetindedirler.

* Lilian Harvey'e Amerikada film çevirmek üzere teklifler yapılmıştır. Fakat Lilian haftada yüz bin frank istemektedir.

* Tekrar sinemaya gelmeği kabul eden Al Jolson için yeni bir senaryo yazılmaktadır.

* Collen Moore'de sinemaya avdet ediyor. Yakında "Manastırdaki fare,, isminde bir film çevirecektir.

* İlk sesli Yunan filmleri olan "Çobanın âşıkı" ve «Yunan Rapsodisi» büyük bir muvaffakiyet kazanmaktadır.

* İstanbul sokakları filmi Atinada gösterilmektedir.

WINNIE LIGHTNER

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Heyeti vekile müzakeratında alınan kararlar

(Başı Birinci sahifede)

yeni sene bütçesinin tanziminde asgarî tahmin hadlerinin tercihine zaruret göstermektedir. Buhran, her sınıf vergi mükellefini derece derece sarsmış, devlet varidatını her cepheden tenakusa uğratmıştır. Ezcümle 931 bütçesinde 5,400,000 lira olarak tahmin edilen arazi vergileri bu rakamı bulamayacaktır. Esasen yeni arazi vergisi kanunu bazı tenzilâtın icrasını da âmir bulunmaktadır. Bu mülâhaza iledir ki yeni sene bütçesinde bu vergiler varidatı daha az tahmin edilmiştir. Ancak Türk çiftçisinin tediye kabiliyetini arttırmak için çareler düşünüldüğü şu sırada arazi vergilerinin de alınacak tedbirlerden hissedar olacağı şüphesizdir. Cidden nümune bir vergi kanunu haline getirilen binalar vergisi kanunu ile 931 bütçesinde bu vergi varidatı olarak mukayyet 5322300 lira hazirana kadar herhalde elde edilmiş bulunacaktır.. Bugün için muayyen bir sınıfa tahsis edilmiş bulunan buhran vergisinin teşmili ile yeni bütçe ile beraber binalar vergisine yüzde on kadar zam icrası galip bir ihtimaldir.

Hayvanlar vergisine gelince; ziraî mahsulâtımıza nisbetle ihracatında ve kıymetini muhafazada daha talili görünen hayvancılığımız, her halde için de bulunduğumuz malî senede hazineye 13 milyon temin edecektir. Esasen bu verginin tahakkuk ve cibayeti için en sağlam tedbirler alınmış bulunuyor. Kazanç vergisi bütçedeki 15 buçuk milyon liralık tahmini bulamayacaktır. Meclis encümenlerinde tetkik edilmekte olan yeni kazanç vergisi lâyihası ile vazolunacak hükümler ihtimal ki tatbikatı teshil eder de 932 senesi için bu vergi buhranın sarsıntısına rağmen daha müsmir bir netice verir. Madenler rüsumu, veraset ve intikal vergisi, hazineye tahmin olunduğu veçhile bir milyon küsur lira varidatı temin edebilecektir. Varidat bütçemizin en cazip bir rakamını teşkil eden gümrük vergileri, ne 931, ne de 932 seneleri için; eski kabarıklığını muhafaza edemeyecektir. İdamesinde fayda görülen kontenjan usulü, bu varidat rakamını üçte bir nisbetinde tenzile uğratmıştır. 932 bütçemizde bu fasıl ancak 38 milyon kadar varidat ifade edebilecektir. Muamele vergisi de on üç milyon yerine sekiz, dokuz milyon temin eyleyebilecektir. Eğlence ve hususî istihlâk vergisi, dahilî istihlâk vergisi, elektrik ve havagazı istihlâk vergisi, kara ve deniz avları vergisi, sefineler rüsumu, hayvan sağlık zabıta resmi gibi vergiler 931 bütçemizdeki tahminleri bulabilecekleri gibi 932 senesi için de ayni mikdarı temin edebileceklerdir. Fakat nakliyat vergisi, damga resmi, tapu harçları ve kayıtlar, mahkeme harçları, pasaport, kançılârya ve saire, noterler ve diğer harçlar buhranla alâkadar ve buhranın tesiri altında tenakus etmektedir. Meselâ nakliyat vergisi hazineye senede bir milyon temin ederken belki de bu mikdar 600 bin liraya inecektir. Mülga vergiler bakayasından yapılan tahsilât, 932 senesi için de yarım milyonluk bir varidat mevzuu teşkil edebilecektir. Varidat bütçemizin dördüncü kısmını teşkil eden inhisarların safi hâsılatına gelince, vatandaşlarda iştira kabiliyetinin azalması sigara ve içki ihracatında, lüzumu kadar muvaffakıyet gösteremeyişimiz; bu kısmı teşkil eden varidatın sukutuna başlıca sebeplerdir. Vatandaşların iştira kabiliyeti azalıyor. Bu da sigara ve tütünde olduğu kadar ispirtolu içkiler satışında da mikdardan ziyade yüksek kalitelerin aleyhinde olmak üzere aşağı kalitelere rağbeti arttırıyor. Tütün inhisarı hariçte nefaseti ile şöhret kazanmış olan Türk sigarasının sürümünü birinci vazife olarak gözönünde bulundurmak mecburiyetinde olduğu de bulunan stok tütünün harice satışını temin iztırarındadır. Tütün zürraına yardım maksadile zaman zaman satın alınan bu tütünler satılabildiği takdirde inhisarın sâfi hasılatı artabilecektir. Aksi takdirde tütün ve sigara fiatlerinin tenzili yolu ihtiyar edilecek olursa bittabi varidat daha da tenakus edecektir. Rakı gibi namlı bir içkimizin bilhassa Mısıra iyi şerait dairesinde sevk imkânlarını elde etmeliyiz. Tütün inhisarı 931 senesi için bütçede tahmin edilmiş bulunan 24,084,700 bin lira varidatı temin edemeyeceği gibi 932 senesi için de belki yalnız 20 - 21 milyonluk bir varidat membaı teşkil edebilecektir. Tuz inhisarı 6,790,000 liralık safi hâsılatı temine vasıta oluyor ve olacaktır da. İspirto ve ıspirtolu içkiler inhisarının varidatı tütün gibi azalmaktadır. Revolver, fişenk ve mevaddı infilâkiye inhisarı devlet tarafından işletilmeğe başlanmıştır. Bu inhisar daima bir milyon lira varidata vasıta olabilecektir. Hilâliahmer tarafından idare edilmekte olan oyun kâğıdı satışı ise normal bir haldedir. Kibrit ve çakmak inhisarı mukavele mucibince bu sene de 1,800,000 lira temin edecektir. Inhisarların safi hâsılatı 931 bütçesinde 39,117,700 lira tahmin olunmuştu. 931 bütçesi bu cepheden de açık verecektir. Ancak iktısadî buhran 932 malî senesi zarfında şiddetini arttırmazsa, bir taraftan kaçakçılığa karşı alınmış olan faydalı tedbirler diğer taraftan inhisarların tevhidi ve kadroların daraltılması gibi tasarruf tedbirleri sayesinde 932 senesi hâsılatının biraz inkişaf göstermesi ihtimali varittir. Devlet ormanlarından beklenen iki milyona yakın varidat, bu ormanların işletilememesi yüzünden temin olunamamaktadır. Devletçe idare edilen müesseselerden devlet demiryollarından bir mikdar varidat temin olunabileceği mülâhazasile 931 varidat bütçesine üç milyon küsur liralık varidat tahmini kaydedilmişti. Bu idare masraf bütçesinden Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hatları ve Haydarpaşa liman ve rıhtımının mübayaa taksiti olarak 3,200,000 lira ödemektedir. Bir taraftan yeni hatların işlemeğe açılması, diğer taraftan buhran dolayısile eşya nakliyatı ile yolcu nakliyatının tenakus göstermesi gibi başlıca sebepler bu idarenin varidatını azaltmıştır. Onun içindir ki idare, değil bütçedeki varidat tahminini temin, hattâ 931 senesi için munzam tahsisatın talebinde bulunmuştur. Görülüyor ki 932 bütçesinin yalnız bu cephe den ve bir kalemde 3,167,500 liralık varidatı tenakus ediyor. Posta, Telgraf ve Telefon idaremizin varıdatı da buhrandan müteessirdir. 931 bütçemizde 4,422,299 liralık bir fasıl teşkil eden fevkalâde varidat 932 bütçesinde bu raddeyi muhafaza edemeyecektir. 931 bütçesinde yekûnun kabarıklığı Haydarpaşa yangını sigorta priminden ileri geliyordu. Önümüzdeki sene için bunun gibi fevkalâde bir varidata intizar olunmamaktadır. Müteferrik hâsılat meyanında bedeli nakdî hâsılatının 932 senesi zarfında bir tezayüt göstermesi kuvvetle muhtemeldir. Bir taraftan hizmeti filiye müddeti 18 aya indirildiği halde bedeli nakdî mikdarının tezyidi ve bunların talim müddetlerinin altı aya çıkarılması, diğer taraftan da bedeli nakdî efradının iaşe ve ilbas masraflarını kendileri yapmak mecburiyeti konulması bedel verenlerin adedini seneden seneye azaltmıştı. Bu sene mezkûr bedelin 250 liraya tenzili kararı, her halde bu nevi varidatı tezyit edecektir. 926 senesinde 3 milyon 463 bin 100 lira hâsılat temin olunmuşken 929 senesinde ayni varidat 1,149,108 liraya tenezzül etmişti. 931 senesi için ayni hâsılat bir milyon tahmin olunmuştu.

Buhran vergisi bugünkü halinde hazineye 9 milyon, ve eğer veya tahdit edilirse on milyona yakın bir hâsılat temin edebilecektir. Maaşlardan kesilmesi mukarrer tekaüt hissesi de takriben üç milyon lira tutacaktır.

932 masraf bütçesinden ayrıca bahsedeceğim.

Mecdi SADETTİN

Jandarma Bütçesinde münakale

(Başı Birinci sahifede)

sevkindeki zarureti anlamak için esbabı mucibe lâyihasını dikkatle okumak iktiza eder. Bu mazbatadan ne anlayoruz. Jandarmanın bazı ihtiyaçları için fazla paraya ihtiyaç varmış, fakat muayyen mikadrı tecavüz edememek zarureti karşısında o ihtiyaca tekabül edecek mikdar konamamış. Yalnız sene nihayetinde; "hangi fasıldan para artarsa onunla kapanır" denmiştir. Anladığımız söz budur, mana sarihtir. Bu cümlelerin münakaşasını sonraya bırakarak şimdi cedvele tatbik edelim. Jandarma dairesi 931 bütçesinin 406 ve 409 uncu fasıllarından 360 bin liranın tenzilini ve diğer bazı fasıllara ilâvesini istemektedir. Demek oluyor ki bu esbabı mucibe mazbatasında aldığımız mânaya göre bu zammı arzu edilen fasıllara bütçenin hini tanziminde daha fazla para konulmasına ihtiyaç varmış. Fakat bunlara lâzım olan para muayyen mikdarı tecavüz edememek zarureti karşısında konamamış, beklenilmiş, sene bitmiş ve iktısat edilen fasıllardan artan para ile bunlara zam yapılmak istenmiştir.

Takrir

Halbuki zam yapmak istenen bu fasıl 930 bütçesine nisbetle bir hayli fazlasile teklif ve kabul edilmişti. Bir paramızın bile nereye sarfedileceğini düşüneceğimiz bir devirde bu azim mikdarı bu suretle gösteriler bir mahalli sarfa vermek muvafık mıdır, değil midir? Bunun takdirini heyeti celilenize terkediyorum. Ve münakalenin reddi için bir takrir veriyorum. Çok ümit ederim ki insafları galebe ederek Dahiliye vekili Bf. de benim sözlerime iştirak ederler.

(Dahiliye Vekili yok sesleri)

Huzurunuzda söylediğim sözlerin mesnedi kendi kanaatim ve vicdanımdır. Fakat hedefim sizin yüksek vicdanlarınızdır.

Maliye Vekilinin cevabı

Müteakiben Maliye vekili Abdülhalik Bey kürsüyü işgal etti ve Sırrı Beye cevaben âtideki izahatı verdi:

— Muhterem Sırrı Beyfendi burada vaziyeti tahlil ederlerken melbusatın 930 ve 931 senelerindeki vaziyetini ele aldılar. Fakat acaba melbusatın içinde ne varmış, formülü alıp ta baksalardı. 800 bin lira, bir milyon lira kâfi midir, değil midir, o zaman anlarlardı. Pekâlâ bilirsiniz ki, bütçe ihtiyaca göre tanzim edilir. Bütçeyi tanzim ederken ihtiyaçların en şiddetlisi alınır diğerleri geri kalır. Eğer bütün ihtiyaçlar nazarı itibara alınsa o zaman 400 - 500 milyon liralık bütçe yapmak lâzımdır.

Bir jandarmanın ilbas masrafı

Daima ihtiyaçlarımızın en şiddetlilerini alıyoruz. Diğerlerini tehir etmek suretile bütçe yapabiliyoruz. Başka suretle bütçe yapmağa imkân yoktur. Hakikaten bu fasıl 930 bütçesinde 931 senesine nisbetle noksandı. Acaba jandarmanın mintanı, çamaşırı, donu, çorabı, kaputu var mı idi. Bunu tetkik buyurdular mı? Ve bunların hepsi cemedildiği zamanda bir jandarma neferinin ilbas masrafı ne kadardır? Bunu lûtfen bütçe encümenindeki arkadaşlardan sorup malûmat alabilirlerdi. 1931 de jandarma mevcudu tezyit olunmuştur. Bir cihet daha var; biz jandarma efradını kura efradından alıyoruz ve kur'a efradının ne vakit toplandığını Sırrı Beyfendi pekâlâ bilirler. Mayista toplayacağımız neferlerin ilbasını ancak gelecek bütçeden temin edebiliriz ki bu ancak ağustos ve eylûlde olabilir. Şu halde o vakte kadar efradı çıplak mı bırakmak lâzımdır..

Para niçin istendi

Bütçe yapılırken iaşede bu kadar ucuzluk olacağını tahmin etmemiştik. Ucuzluk oldu. Para arttı. Kanun ve nizamnamelerin bir nefer için tayin etmiş olduğu melbusatın tamamını daha veremedik. Bunun bir kısmını temin etmek için bu para istenmiştir.

Bundan sonra bütçe encümeni reisi Hasan Fehmi Bey münakalenin kabulünde zaruret bulunduğunu söylemiş ve kanun reye konularak kabul edilmiştir.

Jandarma umum kumandanlığı kadrosuna dahil ücreti şeh riyeli sivil şoför yerine jandarmadan olan şoförlere ayda otuz lira ücret verilmesine dair kanun da kabul edilmiştir.

Kabul edilen kanunlar

ANKARA, 31. A. A. — B. M. Meclisi bugün reis vekili Hasan Beyin riyasetinde toplanarak Ankara şehri imar müdürlüğü 1931 bütçesinde 5 bin liralık münakale yapılması hakkındaki kanun lâyihasını müzakere ve kabul etmiştir.

Mezkûr kanun lâyihasının bir maddesine göre umumî plânın tatbikinden ve imar kanunlarının verği selâhiyeti istimalden dolayı yapılacak istimlâk bedelleriyle her hangi bir süretle eşhasa iras edilecek zararların tazmini için Ankara şehri imar müdürlüğünün 1931 senesi bütçesine merbut varidat cetvelinde gösterilen karşılık harici olmamak şartile mezkûr sene içinde kanunen tahsil edilecek olan her nevi mebaliğ cetvelinin yedinci faslına tahsisat olarak ilâve ve sarfolunacaktır.

Belediye vergisi ve resimleri kanunun 31 inci maddesi muhtacı tefsir görülmediğine dair bütçe encümeni mazbatası kabul edilmiştir.

Tapu senetleri

Temlik kanununa tevfikan verilen tapu senetleri harclarının bakiye taksitlerinin affı hakkındaki kanununun müzakeresi münasebetiyle maliye vekili Abdülhalik Bey cevaben: "Teklif edilen kanun muhacir ve mübadillere verilen gayri menkullerin tapuya raptına dair kanunla üç sene ve üç taksitle alınan resimlerden tahsil edilmemiş olanların affını istihdaf eylediğini söylemiştir." Kanunun birinci muzakeresi yapılarak kabul edilmiştir.

Buna nazaran mübadil gayrimübadil muhacir ve saireye kanunlarına tevfikan teffiz veya adiyen tahsis olunan gayrimenkul emvalin tapuya raptı hakındaki 28 mayıs 1928 tarihli ve 1331 numaralı kanununun sekizinci madde mucibince taksite raptolunan tapu harçlarından henüz alınmamış bulunan taksitler affolunmuştur.

Kanunun diğer maddesine göre de mevcut kanun ve itilâfnamelere göre gayrimübadil addi lâzım gelen Türklerin Türkiyede alacakları gayrimenkul mallardan istihkak mazbatalarındaki miktarı tapu harcından müstesnadır.

Müteakiben Türkiyeye muvasalatlerinden itibaren bir sene müddeti geçmiş olan muhacir ve mültecilerden fakirliklerini bulundukları vilâyet veya kaza idare heyetlerine tasdik ettirenlerin tabiiyet muamelelerinden alınacak harçlardan istisnası hakkındaki kanunun müzakeresi yapılarak cumartesi günü toplanılmak üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Talililer

(Başı Birinci sahifede)

ter huzurunda icra edilmiştir. 750 liralık ikramiye İstanbulda 19772 hesap numaralı Macide Mümtaz hanıma isabet etmiştir.

250 lira Ankarada Gönül Mehmet Ali hanıma çıkmıştır.

100 lira kazananların isimleri şunlardır:

Manisada 113 Ali B., İstanbulda 15910 Kadri B. Balıkesirde 410 Nazmi B., Adapazarında 120 İsmail B., İstanbulda 31786 Tarık Salih Bey, İstanbulda 21,674 Hâlet Abdülkadir Bey, İstanbulda 21759 Hatice Salih hanım, Bursada 11097 Sabri Bey İstanbulda 22970 Behar Efendi, İspartada 103 Süheylâ hanım.

50 şer lira kazananlar:

İstanbulda 12251 Kadri Asaf Bey, İstanbulda 31531 Korin H., İstanbulda 12725 Fatma Handan H., İstanbulda 27571 Neriman Cemal H., Beyoğlunda 1091 Benotor Ef., Ankarada 5964 Ekrem Mehmet Bey, Ankarada 31008 Türkân H., Beyoğlunda 82 İvanof Ef. Beyoğlunda 12097 Meliha H.,

Hazırlanacak Millî takım

(Başı Birinci sahifede)

pan Millî takım gözüönünde bulundurularak yapıldığına kani olur. Orada bir muvaffakıyetsizlik ve bir de muvaffakıyet kazanan takımımız Türk Millî takımı teşkiline esas olamaz. Çünkü Bulgaristana giden o mahut millî takımda bu zikrettiğimiz oyuncular zaten yer almamıştı. Davet edilen namzetler içinde biz haf hattında Cevattan başka yüksek bir oyuncu göremiyoruz. Forvet hattında ise bugünkü Muzaffer ve Leblebi büyük bir ihtiyaçtır. Sağ iç mevkii için davet edilen Hakkı Esas itibarile Muzafferden yüksek değildir. Bir kere Muzafferin Hakkıdan daha fazla ecnebi temas yapmış olması, ecnebi oyuncularınınStyline daha yakın bulunması bu iddiayı kuvvetlendirir. Leblebiye gelince; bu oyuncu forvet hattının sağ cenahında mükemmel oynayabilir. Son zamanlarda gördüğümüz maçlar bunu isbat etmişti. Son ra federasyonun bu tebliğinde herhalde en fazla rey sahibi olan antrenör Fred Pegnem acaba bu takıma alınmayan oyuncuların ciddî bir surette kaç maçını seyretmiş ve bu beğenmemek kanaati kendisine ne zaman gelmiştir?. Filvaki Muzaffer Balkanyatta fena oynamıştır. Şurasını da unutmamak lâzımdır ki antrenör ilk geldiği zaman Muzafferin çok güzel bir oyuncu ve beynelmilel bir kıymette olduğunu iddia etmişti. Vaktâ ki Sofyada Muzaffer bu iddiaya rağmen fena oynadı o zaman derhal tükaka oldu. Muzafferin bu maçtan sonra hârika denebilecek Slâvya ve Yunanistan maçları vardır. Bu oyuncu bir maçta bütün kıymetini kaybediyor da neden diğer bir maçta kıymetini elde edemiyor? Hiç kimse inkâr edemez ki bugünkü vaziyette bir Muzaffer Türk Millî takımının mühim bir ihtiyacıdır. Böyle bir adamı Millî takıma idhal etmemek doğrudan doğruya bir görüş eksikliğidir.

Cevada gelince; Cevat fütbole başladığı tarihten itibaren hiç bir zamanStyl'ini bozmamış ve bu gün de mensup bulunduğu takımın can noktasıdır. Bu oyuncuyu namzetler arasına almamak doğrudan doğruya Sofyadaki maça iştirak etmemesi dolayısile ise o maça iştirak etmeyen Zeki ve Reşat neden davet ediliyor? Antrenör bunları görüp beğenmiş ise neden Cevadı beğenmemiştir. Cevadın ne eksikliği vardır? Bu 24 kişilik listeye idhal edilmiş olan haflardan hangisinden bugünkü vaziyette Cevat aşağıdır. bu iddiamızı daha ileri götürerek diyebiliriz ki müdafaa hattında bu namzetlerin içinde Cevattan iyi bek yoktur.

Bu noktaya muhterem federasyon reisimizin nazarı dikkatini celbeder ve mutlaka bu oyuncuların namzetlere idhal edilmesini kuvvetle isteriz. Diğer namzetler üzerinde fazla durmuyorum. Onlar için aşağı yukarı iyidir denilebilir. Yalnız bir maddeye gözümüz ilişti, o da üç numaralı madde. Bu madde şüphe yok ki kaleci Hüsamettin için konulmuştur. Millî bir şöhret mevzuu bahsolduğu zamanda haksız bir karara maruz kalmış olan bir oyuncunun böyle bir madde ile açıkta bırakılmak istenmesi doğru bir hareket değildir. Çünkü Hüsameddin bugün namzet listesinde isimleri geçen kalecilerden çok yüksektir. Bu listeyi antrenör seçti ise bunların içerisinde Millî takıma giremeyeceği hakkında rapor verdiği adamlar vardır. Eğer federasyon seçti ise muallim Pegnemin bu oyuncuların takıma giremeyeceği merkezinde olan mütaleasını dinlememiştir.

Demek oluyor ki federasyon la muallim arasında ihtilâf vardır. Bu ne demektir?...

Franki - Cemal

Bugün günlerden beri matbuatı meşgul eden Franki - Cemal maçı Tepebaşı Şehir tiyatromalin bir boksörden ziyade bir pehlivan olması dolayısile gariptir. Bakalım bu maç nasıl olacak?

Alâkadarlarla temas ettik, onlar Cemalin vaziyetinden ümitvardırlar. Herhalde daha fazla tafsilâtı maçı gördükten sonra

Büyük San'atkârın Ruhunu taziz

[Başı birinci sahifede]

misi, Halkevi teşkilâtı mensupları, yüksek mühendis mektebi müdür ve muallimleri ve daha birçok zevat gelmişlerdi.

Saat üçe doğru camiin avlusunu beş altı bin kişilik bir kalabalık ihata etmiş bulunuyordu. İhtifal, şehir bandosu tarafından çalınan istiklâl marşile başlanmış ve müteakiben bayraklarla süslenen camiin methalinde halka hitaben büyük Mimarın hatırasını tebcil eden hararetli hitabeler irat edilmiştir.

İlk olarak, İstanbul Mimarları namına mimar Şevki Bey bir hitabe söyledi. Şevki B. hitabesine:

— Sinanın huzurundayız. Onu vatan ve san'at namına hürmetle selâmlar, ona insaniyet ve medeniyet namına arzı şükran eyleriz" diye başlayarak üstadın eserlerinden, âbidelerinden bahsetmiş ve sözü ölümüne naklederek demiştir ki:

— Sinan türbesi dediğimiz mezar nihayet, on beş çeki Bakırköy taşının şöyle bir başbaşa gelişidir. Sinan bu mezarı kendisi böyle yapmıştır.

Orada görülür ki Sinan ölüm hazırlığı görmemiş ve ölümü benimsememiştir.

Süleymaniyenin ayak ucundaki bu nişâne büyük bir tablo kenarındaki imza izinden başka bir şey değildir."

Avni Beyin hitabesi

Bundan sonra şehir meclisi azasından Avni B. şehir namına irtıcalen heyecanlı, güzel bir hitabe irat etti ve ezcümle dedi ki:

— Büyük adamlar, iş başında büyür ve büyük eserlerinin devamınca daha büyük görünürler.

Memleketin sinesinde yatan bu adamı tezkiretülbünyan da okumak doğru bir şey değildir. Sinan ne vakit öldü, bunu araştırıyoruz.

O, şaheserlerinin her bürcüne, liyakatinin her noktasına defin oldu ve eserlerinin heyeti umumiyesile, İstanbul halkının hatrasında yaşayor. İstanbul şehri namına Sinanın ruhuna hürmet ve tazimlerimi arzederim."

Yusuf Razi B. in hitabesi

Bunu müteakıp Mühendis mektebi muallimlerinden Yusuf Razi Bey, mühendisler namına bir hitabe irat etmiştir Yusuf Razi Bey Koca Sinanın zamanında mimar ünvanını taşıyanlarla bugün kendilerine mimar diyenlerin küçük bir mukayesesini yapmış ve ezcümle demiştir ki:

— Bugün mimar olmak isteyenler bir mektepte nazariyatı öğrenirler ve gaye, göze güzel görünecek ve zevki selimi okşayacak eser vücude getirmek olduğundan tedrisatta güzel san'atlar birinci mevkii işgal eder. Evvelce, yalnız bizde değil, bütün dünyada mimarlık, işçilikle başlar ve kabiliyeti, zekâsı müsait olanlar yükselir, büyük mevkiler işgal ederlerdi. Mimar Sinan dahi böyle yetişmiştir.

Yeniçeri ocağında kuvvetli iptidaî malûmatı elde ettikten sonra Mısıra ve İrana yaptığı seyahatlerde gördüğü eserlerle zevki selimi bir kat daha incelmiş olan Mimar Sinan, tatbik ettiği ameli usullerden nazarî kaideleri çıkarmağa muvaffak olmuştur. Bazıları, Mimar Sinanın Türk olmadığını iddia ederler. Mimar Sinan, Türk ırkına mensup olmasa dahi onu Türk muhiti yetiştirmiştir. Sinanın eserlerinden kendi şahsına olduğu kadar Türk milletine bir iftihar hissesi çıkarmak tabiidir. Mimar Sinan da kendisini yetiştiren millete karşı vazifei şükranını ifa etmiş, yüzlerce âbideler vücude getirmiştir. Mimar Sinan, kendine mahsus, yeni klâsik bir tarz ihdas etmiş olmakla beraber islâmın âsarını tetkikten hâli kalmamıştır. Ancak Sinan hiç bir zaman eski yapılanları taklit eden bir mukallit değildir. Yeni yetişen mimarlarımızın da zamanımıza uygun ve kendi zekâlarının mahsulü olan yeni eserler vücude getirmesi temenni olunur.

Şu kadar ki gençlerimizin bu yoldaki muvaffakıyetleri, kendilerinden evvel gelmiş olan üstatların eserlerini de yakından tanımalarına mütevakkıftır."

Yusuf Razi Beyin nutkunu Güzel San'atlar akademisi azasından İsmet Hüsnü Beyin hitabesi takip etmiştir." Hitabeler bittikten sonra halk ve mektepliler, âdeta akın halinde büyük mimarın türbesi önüne gelmişlerdir.

Mimar Sinanın mütevazı mezarına Halk fırkası, Halkevi, belediye, Erkek lisesi, Yüksek mühendis mektebi, Güzel san'atlar akademisi, Talebe birliği, altıncı ilk mektep namına gönderilen çelenkler konulmuştur. Mezarın başında Halk fırkası reisi Cevdet Kerim Bey, umumî bir memnuniyet uyandıran şu haberi verdi:

İsmet Pş. nın telgrafı

— Mimar Sinana bütün hayatınca görmediği, lâyik olduğu hal de verilmeyen bir takdiri ilk defa Türkiye Cumhuriyeti gösterdi. Şimdi Başvekil İsmet Pş. dan Evkaf müdirine gelen bir telgrafta deniliyor ki:

"300 bu kadar sene ihmal edilen bu büyük san'atkârın türbesi önünde toplanan İstanbul halkına ve bütün Türkiyeye ilân ediniz ki Türkiye Cumhuriyeti bu türbeyi bu halde bırakamaz. Onu lâyik olduğu hale ifrağ edeceğiz."

Evkaf idaresi bu emri alır almaz. türbenin keşfine başlamıştır. İnşallah gelecek sene ihtifalı, yeni türbenin resmi küşadile birlikte yapacağız."

Halk bundan sonra büyük Türk san'atkârının mezarı önünden ayrılarak dağılmağa başlamıştır.

Alay köşkünde

Akşam da Alay köşkündeki Güzel San'atlar birliğinde Sinan gününün hatırası tesit edilmiştir.

Müverrih Ahmet Refik Bey birlikte Sinana dair bir konferans vererek san'atkârın çocukluğundan itibaren bütün hayatını anlatmış, Celâl Esat Bey de merhumun eserlerinin Güzel San'atlar noktai nazarından ehemmiyet ve kıymetinden bahsetmiş ve müteakiben projeksiyonla san'atkârın eserleri gösterilmiştir. Gece de radyoda ihtifal anlatılarak Manyasi zade Feridun B. tarafından Sinanın hayatı fransızça izah edilmiştir.

Yansen geldi

[Başı birinci sahifede]

damdır. Onu elbette takdir etmek lâzımdır. Fakat çok defa büyük şahsiyetler yaşadıkları devirlerde takdir edilmemişlerdir. Edirne'de yaptığı cami bütün dünyada tanınmıştır. Dünya, Sinanı Türkler kadar ve belki daha iyi tanır ve takdir eder. Bir memlekette her güzel şeyi görmekten her medeni adam zevkalır. Sinanın eserleri de bu kabildendir.

Türkler bugün Sinanın hatırasını tesit etmekle onu takdir ediyorlar demektir. Bu ayni zamanda Türkiyede iyi eserlerin görülüp takdir edildiğinin delilidir.

Türkler yaptıracakları eserlerin en yisini intihap etmeli ve bunları yapacak adamları da bulmalıdırlar. Medeniyetin en yüksek mertebesine çıkabilmek için, bu esase riayet etmek lâzımdır.

Bir şehrin güzel olması için bütün binalarının da güzel olması icap eder. İstanbul'daki hep Sinanın eseri san'atı olan binalar bulunsaydı güzel bir şehir olurdu. Medenî bir şehri yapmak için, binalarını hep yüksek ellere yaptırmalıdır.

Mimar Sinan'dan bahsederken bütün dünyada takdir edilen Büyük Gazi'yi hatırlıyorum. Türkleri en müşkil vaziyetten kurtaran Gazi olmasaydı Türkler cihanda bugünkü mevkii ihraz edemiyeceklerdi. Sanat ve medeniyet vadisinde bir milletî, yükselten, Sinan gibi, Gazi gibi büyük simalardır.

Ankaranın plânı

Profesör Yansen Ankara'ya yaptığı şehir plânının tatbikatına nezaret için gitmekte olduğunu söyliyerek demiştir ki:

— Cumhuriyet merkezini modern bir şehir haline getirmeğe çalışıyoruz.Yalnız bunun tahakkuku için bize biaz zaman bırakmak lâzımdır. Bir şehir plânı senelerce tetkikata ve tashihata muhtaçdır. Evvelâ yapılacak şeylerin plânını yapmak ve sonra bunlara birer styl vermek icap eder.

Berlin müzeleri asarı atika muhtassısı M. Weygand da buraya gelmiştir. Ankara'dan avdette kendisile birlikte İzmir ve Bergamaya giderek tetkikatta bulunacağım. Ankarada ancak bir hafta kadar kalacağım.

İstanbul'un plânı

— İstanbul'un plânının tarafınızdan yapılması mevzuu bahis midir?

— Gazi Hz. nin İstanbul'un plânının yapılması zamanı geldiği kanaatini izhar ettiklerini işittim. Fakat plânın bana yaptırılması hakkında bir teklifte bulunulmadı.

— İstanbul bir seyyah şehri olabilir mi?

— İstanbul mükemmel bir seyyah şehri olur. Bu şehir Asyanın kapısında bulunmak itibarile en güzel bir mevkie maliktir. Yalnız bu şehri güzelleştirmek lâzımdır. Çünkü ilk tesir çok mühimdir. Şehir olsun, manzara olsun insan ilk görüşte yapacağı tesirin altında kalır. Bu sebepler İstanbulu, ilk görenleri üzerinde iyi tesir bırakacak bir şekle koymalıdır.

İstanbul için fakir bir şehirdir, deniliyor, bu doğru değildir. Venedik bundan 300 sene evvel ayni vaziyette idi. Bugün ecnebiler yüzünden milyonlar kazanıyor.

Bana Çırağan sarayının bir spor sarayı haline getirilmesinden bahsedildi. Bu fikir pek musiptir. Çırağan sarayı bir spor sarayı ol-

Yanlış Beyannameler

Gümrük kanununda tadil edilen ceza maddeleri

ANKARA, 31. (Telefon) — Gümrük kanununun 906 numaralı kanunla tadil edilen 107 inci maddesinin tadiline ve bu kanunu tatil eden 1723 numaralı kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesine dair olan kanun lâyihası encümenlerde tetkik edilmiş ve heyeti umumiyeye sevkolunmuştur.

Lâyihanın aldığı son şekle göre 107 inci madde aşağıda yazıldığı veçhile tadil edilmiştir.

50 inci maddede mezkûr fark ve tefavüt müstesna olmak üzere beyanname sahibi tarafından eşyanın tarifenin tatbikatını teshil edecek surette cins ve nevi ve gümrük resmini hesaba esas olan miktarı ve tarife kanunu mucibince rayiç üzerinden resme tabi olanlarının rayiç kıymeti hakkında yapılan beyanname ile muayene neticeelri arasında görülen farklar gümrük resminin yüzde beş kadar noksan olmasını mucip olacak derecede bulunursa ilk defasında yalnız bu farka ait gümrük resm ialmır. Tekerrüründe işbu resmin bir katı da ayrıca para cezası olarak tahsil olunur.

Işbu farklar gümrük resminin yüzde beşten ziyade noksan alınmasını mucip olacak derecede bulunursa bu farka ait gümrük resminden başka mezkûr resmin bir katından dört katına kadar ayrıca para cezası alınır. Şu kadar ki bu farkların taallûk ettiği muamelede alâkadarların fatura ve menşe şahadetnamesi gibi gümrüğe ibraz ettiği evrak hakikate muhalif olduğu veya gerek bu evrak gerek ibraz edilen beyanname sahte veya muharref bulunduğu takdirde faili hakkında kaçakçılığın men ve tatbiki hakkındaki kanunun 20 inci maddesi hükmü tatbik olunur.

Bu suretle alınan para cezalarından gümrük resmi ayrıca alınmamış ise bu resim tenzil edildikten son yüzde ellisi muayeneden evvel vukuu şartile fark ve tefavütü haber verenlere ve yüzde yirmi beşi muayene ve tahlil ile meydana çıkaranlara, mütebaki yüzde yirmi beşi gümrük ve inhisarlar vekâletinin tensibi ile gümrük idaresi dahilinde hüsnü hizmet ve gayret sahibi memurlara verilir.

Ihbar eden yoksa para cezası fark ve tefavütü bulanlar ile hüsnü hizmet ve gayret sahibi memurlara yarı yarıya verilir. Mal muayene edildikten sonra ihbar veya kontrol ve tetkik neticesinde evvelki muayene ve muameleden fazla resim istihsalin mucip bir hal zuhur eden birinci muayeneyei icra eden memur kaçak çılığın men ve takibi hakkındaki kanun ahkâmına tevfikan tecziye edilir.

Gümrük kanununun 12 inci maddesinin 1 inci maddesine ise aşağıdaki fıkralar ilâve edilmiştir:

Yanlış tarife tatbiki veya maddî hata sebebile noksan veya fazla alınmış ve yahut hiç alınmamış bulunan gümrük resimleri hakkında aşağıda yazıldığı veçhile muamele olunur:

1 — Hiç bir sun'u taksire mahrun bulunmaksızın yanlış tarife tatbiki veya maddî hata dolayısile noksan kalmış bulunan gümrük rüsumları malın gümrük hududundan çıktığı tarihten itibaren 6 ay zarfında alâkadarlarından istenir.

2 — Muafiyet tatbikatından müteveellit hatalar dolayisiyle alınmamış bulunan gümrük resimleri bir sene zarfında alâkadarlarından istenir. İbraz olunan vesaika istinaden muafiyetten istifade ettirildiği halde vesaikin bilâhare herhangi bir sebeple hükümsüz kalması dolayisiyle resme tabi tutulması icap eden mal ve eşya hakında bir senelik müddet, hükümsüzlüğün tebeyyün ettiği tarihten başlar.

3 — Resim matlûbatının taallûk ettiği muamelede kanunen cezayı müstelzim bir hal olduğu takdirde mezkûr matlûplar dahi suça tebaan Türk ceza kanununun 102 inci maddesinde yazılı müruru zaman zarfında gümrük idaresince takip edilir.

Sularımızda balık avlayan Yunanlılar

ÇEŞME, 31.— Kara sularımız dahilinde balık avlıyan Yunanlıların muhakemeleri bitmiştir. Kaçakçıların birer ay hapse ve aletlerinin müsaderesine karar verilmiştir.

Küçük sanatlar

ANKARA, 31. — Küçük sanatlar lâyihasının aldığı son şekil üzerinde bazı tadilât yapılması ihtimali kuvvetlidir. Bu husus ya lâyiha hükûmet tarafından geri alınarak temin edilecek ve yahut da lâyihanın heyeti umumiyede müzakeresi esnasında tadilât icrası teklif edilecektir.

Türk vatandaşlarına hasredilecek sanatların lâyihanın aldığı son şekildeki derecede şamil olmasına lüzum görülmemektedir.

Poliste

Sabıkalı Bir hırsız

Pansiyon pansiyon dolaşarak eşya ve saire çalıyor

Dün zabıta Bursalı Hüsrev oğlu Asaf namında bir hırsızı yakalamıştır. Müslim oğlu Niyazi namına elde ettiği bir hüviyet varakasile dolaşan sabıkalılardan olan bu Asaf bundan üç ay evvel Nuruosmaniyede Süleyman Fehmi Paşa apartımanına gelmiş ve bir aylık odanın kirasını peşin vererek yerleşmiştir. Burada on gün kaldıktan sonra pansiyon müşterilerinden Ahmet Ef. nin odasını açarak bir gramofon ile 9 plâk ve bir bavul içinde eşya ve çamaşırlarını çalarak ortadan kaybolmuştur. Zabıta bu Asafı aramakta iken, Asaf bundan bir hafta evvel Nuruosmaniyede Abdi Beyin oteline gelmiştir. Her gece otelin parasını vermek suretile bir kaç gün kalmıştır. Bir gün tenhalıktan bilistifade otel müşterilerine ait Hamdi Efendiye ait bir yorgan, bir battaniye, bir muşamma ve çamaşır çalarak gene ortadan kaybolmuş, bu sefer Beşiktaşta Köyiçinde Hamdi Paşa pansiyonuna gitmiştir. Abdi Beyin otelinden çaldığı eşyaları Hamdi Paşa oteline taşımış, ve sabık kasa hırsızı Kenanın pederi Zeki Efendinin yanına bırakmıştır. Evvelce tahkikatla meşgul olan Alemdar nahiyesi serkomiserliği tahkikat neticesinde eşyaların Beşiktaşta olduğunu haber almıştır. Otelden alınan eşya tamamen istirdat olunmuş, yalnız Süleyman Fehmi Paşa apartımanından çalınan gramofonun kapalıçarşıda bir ermeniye 12 lira mukabilinde satıldığı anlaşılmıştır. Bu Asaf bundan evvel de Beyazıtta bir hırsızlıktan dolayı altı aya mahkûm olmuş ve mahkûmiyetini ikmal ederek çıkmıştı.

İçkiden sonra

Taksimde Hasan Efendinin birahanesinde işret etmekte olan Ahmet ve Vehbi Beyler para vermek meselesinden kavga etmişler ve Ahmet Bey Vehbi Beyin üzerine atılarak 30 lirasını almıştır.

Yangın

Pangaltıda Zafer sokağında beş numaralı Leylâ Hanımın evinden yangın çıkmış, mühim bir kısmı yandıktan sonra söndürülmüştür.

Birahaneye taarruz

Sabıkalı Tatar Bürhan, Rifat, Hüseyin, Rıdvan isminde dört kişi Beyoğlunda Kutu birahanesine taarruz ederek camlarını kırmışlar ve içeri girerek sahibini ölümle tehdit etmişlerdir.

Kayseri ticaret odasından istifalar

KAYSERİ 31. (Milliyet).— Kayseri Ticaret Odası azalarından bazılarının çekilmesi üzerine Oda heyeti kâmilen istifa etmiştir. Yeniden intihap yapılacaktır.

Izmirde bir katil yakalandı

IZMIR 31.— Bundan bir hafta evvel Arıkbaşı istasyonunda Ekspres katarında bir cinayet olmuştu. Musa isminde bir köylü; nişanlısı Ayşe Hanımı başka bir erkekle nişanlanmak istemesinden muğber olarak kızı tabanca kurşunu ile katletmişti.

Katilin Bayındır havalisinde aranırken Aydın semtine kaçtığı tesbit edilmiş ve Jandarma müfrezeleri takip ederek Aydın havalisine geçmişlerdi.

Katil, Aydından izini kaybettirmiş ve İzmire gelmiştir. Polis ve jandarmanın müşterek hareketile katil Musa; Kokaryalıda yakalanmıştır. Musa; suçu işlediği yere sevkedilecek ve orada tahkikata devam edilecektir.

Ibrahim Tali B.

ANKARA, 31. — İbrahim Tali Bey burada dahiliye vekâletile temaslarına devam ediyor. Yarın İstanbula hareketi muhtemeldir.

Spor

Müttefik Olmayanlar

Futbol federasyonunun yeni bir tebliği

T. I. C. I. Futbol Federasyonu Umumî kâtipliğinden tebliğ edilmiştir:

Memleketimiz dahilinde mevcut olup henüz müttefik olmıyan bazı Spor kulüpleriyle müttefik kulüplerimizin müsabaka yapmalarına müsaade itası hakkında Beynelmilel Futbol Federasyonu nezdinde yaptığımız teşebbüs üzerine mezkûr Federasyon Umumî Kâtipliğinden gelen 14 Mart 1932 tarihli mektupta böyle bir müsaadenin itası mümkün olmadığını ve Beynelmilel nizamnamenin 14 üncü maddesinde sarih olduğu cevaben bildirilmiştir.

Binaenaleyh müttefik kulüplerimizin gayri müttefik kulüplerle temasına katiyen müsade edilmemesini ve beynelmilel vaziyetimizin haleldar olmaması için mıntakalarımızın bu hususa azamî derecede dikkat ve itina eylemeleri tamimen tebliğ olunur.

Olimpiyat lig heyetinin bir tebliği

Olimpiyat Lig Heyetinden tebliğ edilmiştir:

İstanbul Mıntakasının likimize iştirak etmiş olan Pera, Kurtuluş ve İtalyan takımlarını gayri müttefik ad ve ilân etmesi üzerine likimizin faaliyeti şimdilik tehir edilmiştir.

Olimpiyat mecmuası tarafından bu müsabakalara tahsis edilmiş olan Kupayı behemehal bir kulübe verebilmek için başka bir formul tesbit edilmek üzredir. Alâkadarların malûmu olmak üzre tebliğ olunur.

Cuma maçları

Kadıköy Fenerbahçe stadında yapılacak maçlar şunlardır:

Saat 11 Altıncıordu - Topkapı mıntaka Lig maçı.

Saat 14.30 Moda - Arnavutköyü (Birinci takımları).

Saat 16 Fenerbahçe A ve B. Takımları karşı karşıya.

Futbol

ATİNA, 31. A.A. — Bugün Millî Bulgar ve Yunan takımları arasında yapılan ikinci futbol maçı 2-2 ye beraberlikle neticelenmiştir.

Türk - İngiliz Mahkemesinde

Dün 53 davaya bakıldı, kararlar tefhim edildi

Muhtelit Türk - İngiliz hakem mahkemesi dün 53 davaya bakmış ve karar tefhim etmiştir. Bunlardan 18 tanesinde gayri menkullerin müddeilere kısmen iadesine, 3 tanesinde tamamen iadesine karar verilmiştir. 11 davanın da reddine karar verilmiş ve biri de salâhiye harici görülmüştür. Reddine karar verilen davalardan biri İzmirde Evangeliki mektebi davasıdır ki mektep ile 31 gayrimenkul emvalin iadesi hakkında hükûmetimiz aleyhine açılan davadır.

Türk - Yunan mahkemesinde

Muhtelit Türk - Yunan mahkemesi de dün 23 davaya bakmıştır. Bunladan 6 sı hakkında tamiki tahkikat kararı, iki tanesi için ademi salâhiyet ve 15 i için de ret kararı verilmiştir. Ademi salâhiyet beyan edilen iki davadan biri Pinelopi varisleri tarafından Boğaziçindeki bir gayrimenkul hakkında Evkaf idaresi ile tüccardan Ali Vafi B. aleyhine açılan dava idi.

Kayseri elektrik şirketine avans

KAYSERİ, 30. (Milliyet) — Kayserinin Kıymetli valisi Fuat Bey Vilâyet büdcesini hâmilen ve diğer bazı mesail hakkında Dahiliye vekâletiyle temas etmek üzere Ankaraya gitmiştir.

Bu meyanda Kayseri Belediyesinin de yüzbin lira raddesinde hissedar bulunduğu Kayseri Elektrik şirketinin idarei hususiyenin kefaletiyle Ziraat Bankasından alacağı avans hakkında alâkadar makamlarl görüşeceği ve devran eden rivayetlere nazaran başta Muhterem Başvekilimiz İsmet Paşa olmak üzere müdafaai Milliye, Nafia ve İktısat vekillerinin çok yerinde ve çok kıymetli alâka ve tavassutlariyle Ziraat Bankasınca mevzubahıs avansın verilmesine karar verildiği memnuniyetle haber alınmıştır.

Işten el çektirilenler

KAYSERİ, 31. (Milliyet) — Kayseri Ceza hakimi Kenan, Sulh Hakimi Şinasi ikinci mustantik Lütfi Beylere işten el çektirilmiş ve haklarında adliye müfettişi tarafından tahkikata başlanmıştır.

Zencidere Şehiryatı mektebi Müdürü Lâtif Bey bazı meselelerden dolayi görülen lüzum üzerine vilâyetçe işten el çekdirilmistir.

Belediyede

Yiyecek Içecek fiatları

Ihtikâr yapıldığı anlaşılıyor

Şehirdeki yiyecek ve içecek fiatlerindeki ihtikârın önüne geçmek için belediye bu maddelerin mahallerindeki fiatlerini tesbit etmeğe başlamıştı. Muhtelif vilâyet ve kazalarımızdan belediyeye bu hususta ihsaî malûmat gelmeğe başlamıştır. Edirneden gelen yağ, peynir gibi yiyecek maddeleri hakkındaki malûmat şayanı dikkattir.

Bir teneke yağlı peynirin Edirnede 750 olduğu, yağsızın da 270 olduğu bldirilmektedir. Halbuki şehrimizde bir teneke peynir bu fiatlerin iki misline satılmaktadır. Aradaki farkın nakliye ücreti olarak zammedilmesi çok fahiş görülmektedir.

Muayene edilen otomobiller

Geçen şubattan beri, seyrüsefer idaresince 200 otomobil muayene ettirilmiş, bunlardan 18 inin plâkaları alınmıştır. Bu müddet içinde muayene ettirilen 130 şoförden 2 snin gözleri bozuk olduğundan şoförlükten menedilmişlerdir.

Belediye aleyhine bir dava

Taksim meydanı genişletilirken eski Alkazar sineması da belediyece istimlâk edilmişti. Sinema sahipleri mahkemeye müracaat ederek belediyeden 15 bin lira tazminat istemişlerdi. Teşkil edilen ehli vukuf bu talebin reddine karar vermiştir.

Sağlam hayvan !?

Daimî encümen bir hafta evvel munakaşa ile üç çift cenaze arabası hayvanı almıştı. Yapılan muayenede bu hayvanlar çok sağlam bulunmuştu. Bu hayvanlardan biri dün ölmüştür.

Ehliyetnameleri alınan otobüsçüler

Talimatnameye muhalif hareket ettiklerinden dolayı ehliyetnameleri ellerinden alınan bir kısım otobüsçüler belediyeyi protesto etmişlerdir. Belediye verdiği cevapta otobüsçülein evvelce, talimatnamenin hiç bir maddesine muhalif hareket etmiyeceklerine dair taahhütname ve kefaletname verdiklerini bildirmiştir.

Bar ve lokanta fiat listeleri

Bar, lokanta, gazino ve emsali yerler için tesbit edilen fiat listeleri ve bu husustaki talimatname önümüzdeki hafta şehir meclisinde müzakere ve kabul edilecektir.

Tahsildarlık için imtihan vapılacak

Belediye şubelerindeki münhal tahsildarlıklar için pazartesi günü bir imtihan yapılacaktır.

Türk Çimentosu ve Kireci Anonim Şirketinden:

ILÂN

Ticaret kanununun 361 inci maddesile şirket esas mukavelenamesi ahkâmına tevfikan Türk Çimentosu ve Kireci Anonim Şirketi hissedarları 1932 senesi Martının 23 üncü günü şirket merkezinde sureti adiyede içtimaa davet olunmuşlardı. Mezkûr içtimada nisabı ekseriyet hasıl olamadığından hissedarlar esas mukavelenamemizin 51 inci maddesi hükmüne tevfikan önümüzdeki Nisan ayının 21 ine müsadif perşembe günü saat 15,30 da Galatada Agopyan Hanında 4 üncü katta kâin şirket merkezinde ikinci defa olarak alelâde surette içtimaa davet olunurlar.

Ruznamei Müzakerat:

1 — Idare Meclisi raporu ile murakıp raporunun kıraatı,

2 — 1931 senesi muamelâtına ait hesaplarının kabulü ve idare Meclisi azasının ibrası ile mezkûr sene muamelâtı netayicine dair idare meclisinin teklifi.

3 — Müddetleri hitam bulan Meclisi İdare azasının yerine intihabat icrası.

4 — Ticaret kanununun 323 üncü maddesine tevfikan şirketle muamelei ticariyede bulunmak üzre idare Meclisi azasına mezuniyet itası.

5 — 1932 senesi için bir murakıp tayini ile aidatının tespiti ve murakıbın mazereti halinde ifayı vazife etmek üzre diğer bir zatın intihabı.

Lâakal 250 hisse senedine malik olupta içtimaı mezkûrda hazır bulunmak isteyen zevat ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan içtima tarihinden bir hafta evel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek senedat makpuzları şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

SEYKISEFAIN

Büyükada iskelesinde 11 No. lükkân kiralanacaktır. Teminat %10 dur. İhale 31/3/932 Saat 16.

Sıhhatinizi severseniz

Şabeso

içiniz. Elma ve yoğurt hülâsasile yapılmış sıhhî ispirtosuz şampanyadır

MIMARLARA ve EMLAK SAHIPLERINE TARAÇALARI ve DAMLARI AKMAKTAN ve RUTUBETTEN MUHAFAZA ETMEK İSTERSENIZ ?

Bituplastik Kullanınız.

ÇIMENTO ve DEMIR İÇME SU SARNIÇLARA MAHSUS

MAMULÂTTIR.— SUYU KOKUSUZ, TAZE TUTAR ve ÇIMENTOYU ÇATLATMAZ.

Adres: Bahtiyar Han, 5 inci kat No 81, Galata, Tel. B. O. 3008.

3 uncu Kolordu ilânları

Dikim Evi ihtiyacı için 30 adet harlisos çorap makinesi alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 2-4-932 cumartesi günü saat 16 da komisyonumuzda yapılacaktır. Şartnamesini almak ve istampa nümunesini görmek üzere her gün münakasaya iştirak etmek isteyenlerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları.

(124) (959)

* * *

M. M. V. ti ihtiyacı için lüzum gösterilen beş bin çift mahmuz alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 2-4-932 tarih cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve nümunesini görmek üzere her gün, münakasasına iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (125) (960)

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Temamına elli iki bin dokuz yüz lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Teşvikiye mahallesinin Kâhtane caddesinden atik 120 cedit 152 numara alan bahçeleri ve limonluğu muhtevi ma müştemilât kâgir muntazam konak ve Kavak sokağından atik 120 mükerrer cedit 13,13-1 numara alan müfrez ma bahçe üstünde kâgir odaları mutbağı ve helayı havi ahır ve arabalığın temamı. açık artırmaya vazedilmiş olup 7-4-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 5-5-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar açık artırma suretile satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır müterakim vergi, belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir. İcra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve mesarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 931-1110 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Susığırlıkda tüccardan helvacı zade Mehmet Ef.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Hüsnü zadeler ve Şinasi şirketinin zimmetinizde matlubu olduğu iddea olunan 917 lira 11 kuruşun maa masraf haciz yoluyla tahsili hakkında vaki takip talebi üzerine tarafınıza gönderilen ödeme emrine mübaşiri tarafından verilen meşruhatta elyevm ikametgâhınızın meçhul bulunduğu gösterilmiş olmasına binaen ilânen tebliğat icrasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında müracaatle bir itiraz dermeyan eylemez ve anı takip eden 8 gün içinde borcu eda veya borca kâfi mal ve saire göstermediğiniz taktirde hakkınızda ıgıyaben muamelâtı icraiyeye devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İTTİHADI MİLLİ Türk Sigorta Şirketinden:

30 Mart 1932 tarihinde alelâde inikat eden hissedaran heyeti umumiyesinde şirketimiz hisselerinin 11 numerolu kuponu mukabilinde ve kazanç vergisi hini tediyede tevkif edilmek üzre hisse başına 180 kuruş temettü tevzii takarrür etmiş olduğundan 9 Nisan 1932 tarihinden itibaren Galatada Ünyon Hanında kâin Şirketimiz veznesinden tediyatta bulunulacağı hissedarlarımızın nazarı ittilâma arz olunur.

Edirne Vilâyeti Daimî Encümeninden;

Edirne Vilâyet San'atlar mektebine muktazi aşağıda cins ve mikdarı yazılı malzeme kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. 27-4-932 çarşamba günü ihalesi yapılacağından taliplerin tafsilât almak üzere mektep müdürlüğüne ve münakasaya iştirak etmek için de teklif mektuplarını ihale günü olan 27-4-932 çarşamba günü saat 14 e kadar Vilâyet daimî encümenine göndermeleri.

CINSI	MIKADRI
Marangoz takımı	12 Adet
Kösele taşı bir metre kutrunda maa dinamo	1 „
Kabalık tezgâhı maa dinamo	1 „
Pres tezgâhı	1 „
Tutkal sobası	1 „
Büyük işkence	8 „
Dişli rende	30 „
Bileme yağ taşı	20 „
Pıçak bileme makinesi	1 „
Demir saç 14 lük 50 kilodan 20 demet	
Demir saç 4 lük 50 kilodan 8 demet	
Galvaniz saç 10 luk 54 kilodan 15 demet	
Galvaniz saç 6 lık 54 kilodan 10 demet	
Galvaniz tel 10 luk 50 kilodan 50 demet	
Cıvatalık demir 200 kilo 6 milim.	
Silme demiri 100 kilo 2 santim	
Taraklık çember 100 kilo 2,5 santim	
Onluk çinko 80 kilo 25 adet	
Tuz ruhu 10 kilo	
Kalay 10 kilo	
Üç sandık teneke 51X72	
Bakır bir milim 20 kilo	
Mengene 2 adet 21 kilo	
Tenekeci makinesi 13 adet	
Gönye köşebent 20x20 500 kilo	
Gönye köşebent 30x30 500 kilo	
T. Köşebent % 75 30x30 750 kilo	
T. Köşebent % 25 50x25 250 kilo	
Muhtelif saç levha 4 demet	
Takım çeliği 20x25 300 kilo	
Demir desteresi 15 düzüne	
Muhtelif perçin çivisi 50 kilo	
Muhtelif makap 500 M/M-	
Demir destere kolu 2 tane	
Vantilâtör ayaklı seyyar demirci ocağı 1 tane	
Pens 4 tane	
Kaynak çeliği 30 kilo	
Lama demiri 5x30 - 3x20	
Boru bükme makinesi	1 tane
Destere Barantorw erkzeng G. M. K. H. 47	
Demirci örsü 90 kiloluk	4 „
1 M/Mden 20 M/M ye kadar 1/10 M/M farklı muhtelif makap	5000
1 m/m çelik saç 1 levha 50x50	
2,5 m/m çelik saç 1 levha 50x50	
Muhtelif No. O. 3,5 zımpara kâğıdı	600 tane
Alman çekici	30 „
Vit vort, diş tarağı	5 „
Seller » »	5 „
Pleyt	2 „
Torna tezgâhı	1 „
Motörlü zımpara tezgâhı	1 „
Motörlü zımpara tezgâhı (büyük)	1 „
Çelik destere -Barantorw erkzeng G. M. K. H. 47	250 „
Motöre merbut ufak vantilâtör 1/2 beygir	1 „
Kaminato	1 „
Torna katarları ile çelik uçlar	100 „
506 No. H. K. markalı mikrometre	1 „
50 No. H. K. markalı trapez diş mastarı	1 „
460 H. K. marka kıl cedveli	5 „
Ayaklı ve taksimatlı mehengir	1 „
Muhtelif cins kaplama	300 yaprak -muhtelif renk - Kök2 m 2:

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Elli ilâ seksen bin metre yazlık hakî kumaş kapalı zarf münakasasile alınacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teklifname ve teminatlarile beraber Nisanın altıncı çarşamba günü saat on bire kadar komisyonumuza müracaatları. (1013)

Istanbul Belediyesi ilânları

Kadıköyde Muvakkıthane caddesinde kâgir gazino kiraya verilecektir. Talip olanlar şartname ve tafsilât almak için her gün Levazım Müdürlüğüne ve ihale günü olan 21-4-1932 perşembe günü de 140 lira 50 kuruşluk teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını saat on beşe kadar Daimî Encümene vermelidirler. (1282)

Harbiye mektebi Kumandanlığından:

Askerî liseler haricinde bulunan Sivil lise mezunları veya hususî tahsil görmüş fakat resmî liselerin son sınıf bakalorya imtihanına dahil olup muvaffak olmuş sivil talebeden bu sene Harbiye mektebine girmeye istekli olanların evvelce tesbit edilen şartları haiz ve talep olunan vesaiki hamil olarak İstanbulda bulunanların en geç temmuz nihayetine kadar Harbiye mektebine İstanbul haricinde bulunanların temmuz nihayetinde mektepte bulunacak veçhile bulundukları mevkii askerî kumandanlığa veya askerlik şubelerine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. Bu tarihten sonra vâki olacak müracaatlar kabul edilemez. (1240)

Her keseye elverişli mal satan Beyoğlunda KARLMAN mağazalarıdır.

Fiatlarımızı tetkik ediniz:

	KURUŞ
İpekli Fransız çorabı (Liliane) marka, moda renklerde,	175
Lüks ipekli çorap (Reve D'Or) marka, tabiî ipek	350
Eldiven Podüsüet taklidi, fantazi, her renk	95
İpekli lâme, penyuar ve pijama için, yıkanır sağlam cins, her renk, metrosu	95
Hanımlara ipekli triko kazaklar, son moda ve renkte,	675
Agfalen fistanlık son moda yünlü kumaş, enli, metrosu,	300
Yıkanır ipekli jerseyden dantelâlı kombinezon,	290
El ile resim yapılmış omuz için ipekli büyük mendiller. Fiatı,	325

Bu yazlık manto gibi son moda renk ve biçimler mantolar vardır.

Fiatları uygundur

Fiatlarımızdan birkaç nümune:

	KURUŞ
Kimono biçimi hanımlara ipekli rop dö şambralr. Fiatı,	600
Hanımlara mantolar, spor biçimi ipek astarlı iyi İngiliz kumaşlarından.	2900
Krepdöşin, safi ipek metrosu,	125
Vual dösua emprime metrosu,	225
Fular emprime, yazlık fistanlar için métrosu,	190

Hanımlara ve çocuklara bayramlık elbiseler: İstanbulda en son model ve renklerde dayanıklı ve her keseye elverişli elbiselerin envaı.

Bu modelden 12 zarif renkte ipekli jersey

Fıstanlar

Mevcut olup beher fistanın Reklâm fiatı

10 Liradır

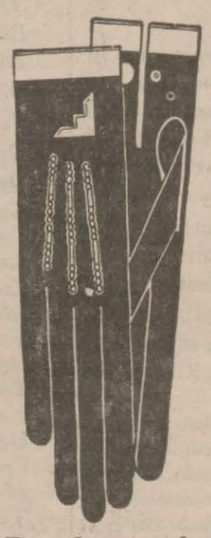

Bu glase güderi

Beyaz eldiven

iki düğmeli ve teminatlıdır.

Fiatı 250 Kuruş

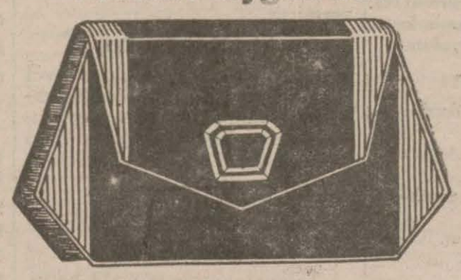

Bu el çantası

İyi cins güderiden son modadır

Fiatı 450 Kuruş

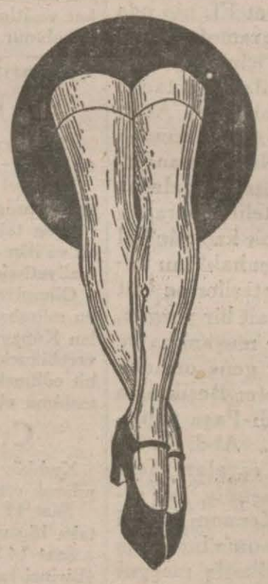

Bu ipekli çorap

Bagetli ve sağlamdır.

Fiatı 55 Kuruş

Bu modelden 8 zarif renkte ipekli jersey

Fistanlar

Mevcut olup beher fistanın Rehlâm fiatı

12 Liradır

Kırklareli vilâyeti daimî encümeninden:

(3428) lira bedeli keşifli Kırklareli memleket hastanesi pazarlık tamir münakasası 6 Nisan 932 çarşamba günü saat onbeşte ihale edilmek üzere temdit edilmiştir. Taliplerin keşif ve şartnamesini görmek ve münakasaya iştirak etmek üzere Kırklareli daimi encümenine muracaatları ilân olunur. (1173)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

10 ilâ 11 bin jandarma kaputu imaliyesi kapalı zarfla münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teklifname ve teminatlarile beraber Nisanın altıncı çarşamba günü saat on beşe akdar komisyonumuza müracaatları. (1012)

Istanbul Evkaf Müdiriyetinden:

Kıymeti muhammenesi Lira	K.	
7000		Tamamı (74) metro (50) santim terbiinde bulunan Bahçekapıda Hobyar mahallesinde Hamidiye caddesinde Dördüncü Vakıf han karşısında şekerci Hacı Bekir ticarethanesi mukabilinde atik 18-20 cedit 81-1 No. lı silâhçı dükkânının dörtte bir hissesi.
2410	00	Tamamı (931) arşın terbiinde bulunan Balatta Karabaş mahallesinde Balat caddesinde eski 112-114 yeni 122 No. lı beş oda bir mutbahı bulunan maa bahçe hanenin tamamı.
500	00	Tamamı (197) arşın terbiinde bulunan Edirnekapısında eski Hacımuhittin yeni Haticesultan mahallesinde Sulukule caddesinde atik ve cedit (14 ve 16) No. lı bahçeyi muhtevi hane ve ahırın tamamı.

Yukarda semt, mahalle, sokak ve numaraları muharrer emlâki mahlûlenin icra kılınan müzayedesinde talip zuhur etmediğinden pazarlıkla ilânına karar verilmiştir. Talip olanların 11 Nisan 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte pazarlık suretile müzayedesi yapılacağından kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçelerile birlikte Çemberlitaşta İstanbul Evkaf Müdiriyeti binasında Mahlûlât kalemine müracaatları ilân olunur. (1269)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Mevcut nümunesi veçhile beş bin adet kilimin münakasası 21 Nisan 932 perşembe günü saat on birde yapılacaktır. Taliplerin nümune ve şartnamelerini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teminat ve teklifnamelerile beraber mezkûr gün de muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları. (1262)

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Memleket mamulâtı hükûmetimizce resmen kabul edilen

H I Z I R

yangın söndürme makinaları

yalnız Hızır sahibi Mehmet Halis müessesesinde satılır. Her satandan resmi tamimi ve tamimde Mehmet Halis ismini aramalıdır. Makinaların üzerlerinde (Hızır) ismi el yazısı ile yazılmış ise sahtedir. Eski makinalar boyanıp satılmaktadır. Hızır Müessesesi umumun nazarı dikkatine arz eder. Hızır her evin, her müessesenin en lüzumlu eşyalarından biridir. Hızır amili ve sahibi MEHMET HALİS müessesesi. Galata, eski Gümrük caddesi Sava Han No 7-8-9. Tel. B. O. 1447.

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka kommerçiyale İTALYANA

Sermayesi 700,000,000

(İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya dolları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit mahkamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı. Karaköy, büyük mahallebici yanında 34.

CASTROL motör yağlarının BÜYÜK BİR MUVAFFAKİYETİ DAHA

WHITTALL ISTAMBOUL

KABLO TELEGRAFNAMESİ

Mahreç	Numara	Kelime	Tarih	Saat	İstem Tariki
LONDRES	AZS 10	20	29	1100	Via Eastern

MOLLISON YESTERDAY COMPLETED ENGLAND CAPETOWN RECORD FLIGHT IN FOUR DAYS SEVENTEEN HOURS ON PUSS MOTH USING CASTROL OD XXL

Devlet telgraf muhaberatından dolayı bir gûna mes'uliyet kabul etmez.

RECU 18 55 WF

Sir Malcolm Campbell'in kendi 1300 beyğir kuvvetinde Napier motörile mücehhez mavikuş otomobilinde CASTROL yağı kullanmak üzre 408 kilometre gibi karada müthiş bir sür'at rekoru kırdıktan sonra yene CASTROL yağı kullanarak Atlas Okyanosu geçen Costes ve Bellonte, ile, M. G. 750 c3 ufak otomobilile saatte 190.50 kilometre yapan Mr. Get Eyston'dan sonra CASTROL yağının başka bir muvaffakiyeti daha kaydedilmektedir.

Mr. Molisson rakip olduğu "Puss Moth" tayyaresinde CASTROL yağı kullanmak üzre Londra-Capetown (Ümit Burnu - Cenubî Afrika) mesafeyi 4 gün 17 saatte kat'ederek diğer bir rekor daha tesis etmiştir.

Mümessilleri:
J. V. VITTOLL ve Ko. Ltd.
Istanbul

WAKEFIELD Castrol Regd. MOTOR OIL

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Yedi bin yüz kırk dokuz Gebre ve dokuz bin beş yüz yirmi yedi kaşağı ve dokuz bin beş yüz yirmi yedi fırça ve dört bin yedi yüz altmış altı sünger ve iki bin üç yüz seksen üç kıl kolan ve iki bin üç yüz seksen üç bez kovası ve iki bin üç yüz seksen üç kayış yular başlığı ve beş yüz doksan sekiz yem torbası ve iki bin üç yüz seksen üç ip kolan ve dört bin iki yüz altmış sekiz yular zinciri ve iki bin beş yüz keçeli bellemenin münakasası 21 Nisan 932 perşembe günü saat on beşte yapılacaktır. Her kaleme de ayrı ayrı talip olunabilir. Taliplerin nümunelerle şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için talip olacakları kalemlere ait teminat ve teklifnamelerile mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları (1261)

Yerli ve Avrupa kumaşlarından kusursuz **İsmarlama elbiseler 20** Liradan başlar

Eminönü, Kazmirci Ali Riza Müessesatı.

Devlet Demiryolları idaresi ilanları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan 20 kalem parafin gemici feneri, civata, kordon tel; kenevir; ip; kazma; çelik ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 4-4-32 tarihine müsadif pazartesi günü icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11.30 a kadar mağazada isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahiline asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz vâki olacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur. (1272)

Ittihat Değirmencilik

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Şirketimizin 20 mart 1932 tarihinde inikat eden heyeti umumiyesinde ittihaz olunan mukarrera ta tevfikan 1931 senesi devrei muamelâtı için faiz ve temettü olarak işbu şehri Nisanın onbeşinci gününden itibaren, Osmanlı Bankası ile Doyçe Oryant Bank ve Banka Komerçiyale İtalyana gişelerinde hisse senetlerimizin 22 numaralı kuponuna mukabil ikişer buçuk lira ve müessis hisselerimizin 22 No. lı kuponuna mukabil dörder lira ondört buçuk kuruş tediye edileceği ve icap eden bordrolar gerek balâdaki Bankalar Galata gişelerinde gerek şirketimizin merkezi idaresinde alâkadarların emrine amade bulundurulduğu ilân olunur.

Meclisi İdare

Pehlivanları davet

Cümhuriyet Halk Fırkası himayesinde 18 nisan 932 kurban bayramının üçüncü pazartesi günü Karamürselde büyük pehlivan güreşi icra edilecektir.

Başpehlivan	70 lira
Baş altına	40 lira
Ortaya	25 lira

Desteye iştirak edenlere hakem heyeti tarafından ayrıca ikramiyeler verilecektir.

DOKTOR
EMİN ŞÜKRÜ
Dahili hastalıklar mütehassısı
Her gün öğleden sonra İstanbul Türbe Babıâli Caddesi No. 10
Telefon 2,2622

HİLESİZ AV KÖPEĞİ

Halis cins Gordon Seter yavruları satılıktır.

Adres: Milliyet matbaası entertip dairesine müracaat.

Bugün de Diyorlar ki...

Edebiyat Anketleri

Muharriri: Hikmet Feridun

Neşreden: Remzi kütüphanesi

Yakında çıkıyor.

MİLLİYET MATBAASI